

PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓS ELŐLAP

Intézmény OM - azonosítója:	Készítette a nevelőtestület: Intézményvezető Ph
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások	
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot a .../2021.(.....) határozatszámon a nevelőtestület elfogadta: nevelőtestület nevében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményt nyilvánított szakmai munkaközösség -vezető
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértését megadta a /2021. (.....) fenntartói határozatszámon a fenntartó képviselőjében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el. b) az iskola-egészségügyi szolgálat/védőnő
Az Nkt 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot az óvoda vezetője a/2021 (...) határozatszámon jóváhagyta óvodavezető	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak a Szülői Szervezet képviselőjében	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az óvoda honlapján: www.napfenyovoda.hu	Érvényes: A kihirdetés napjától 2021..... visszavonásig
Verziószám: 5/2021. (ahányadik módosítása a programnak)	Iktatószám: Készült:eredeti példány

**„Vedd észre, hogy a gyermeket
nem lehet kényszerrel tanítani.
A puszta léted, a viselkedésed
az, ami formálja. Éreztesd meg
vele, mi helyes, mi nem. Ebből
tanulja meg, mi a jó és mi nem.
Támogasd és tégy meg mindent
azért, hogyha felnőtt elégedett
és boldog legyen.”**

J. Wagele

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETŐ	5-6
A PEDAGÓGIAI PROGRAMOT SZABÁLYOZÓ TÖRVÉNYI HÁTTÉR.....	6-7.
II. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐ ADATAI	
AZ ÓVODA ADATAI	7-8.
TERMÉSZETI, TÁRSADALMI KÖRNYEZETÜNK.....	8-9.
ÓVODÁNK BEMUTATKOZÁSA.....	10.
AZ ÓVODA TÁRGYI, DOLOGI FELTÉTELEI.....	11.
AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI.....	12-15.
III. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK KÜLDETÉSE, FILOZÓFIÁJA	
GYERMEKKÉP.....	16.
ÓVODAKÉP.....	16-17.
PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLJA	17.
ALAPELVEINK.....	17.
ÉRTÉKEINK.....	17-18.
IV. A PROGRAM NEVELÉSI FELADATRENDSZERE	
1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	18-25.
2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS.....	25-30.
3. ANYANYELVI-ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS.....	30-33.
4. A NEVELÉS IDŐKERETEI.....	33-35.
V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	
A JÁTÉK.....	35-36.
A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS.....	37-38.
MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK.....	38-40.
VERSELÉS, MESÉLÉS.....	40-41.
ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC.....	41-42.
RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA.....	43-44.
KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	44-47.
MOZGÁS.....	47-49.
VI. ÓVODÁNK DOKUMENTÁCIÓS RENDSZERE	
TERVEZŐ MUNKA	49-50.
NEVELŐMUNKA DOKUMENTUMAI.....	50-51.
VII. ÓVODÁNK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....	51-52.

VIII. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	53-54.
IX. INKLÚZÍV PEDAGÓGIA, AZ INTÉZMÉNY SAJÁTOS FELADATAI, GYERMEK ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	
I. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE.....	55.
1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek	
- Sajátos nevelési igényű gyermek.....	55-63.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek.....	63-64.
- Kiemelten tehetséges gyermek.....	64-66.
2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése.....	66-67.
II. GYERMEKVÉDELEM.....	68-71.
X. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	
EGYÜTTMŰKÖDÉS A CSALÁDDAL.....	72-76.
EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ISKOLÁVAL.....	76-77.
TAGÓVODÁK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS.....	77.
KAPCSOLATTARTÁS EGYÉB INTÉZMÉNYEKSEL.....	77-79.
XI. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYAI.....	79-81.
XII. AZ ÓVODÁK SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI.....	82.
EGYÉB DOKUMENTUMOK	
SZAKIRODALOM JEGYZÉK.....	83.
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	84-85.
ZÁRÓRENDELKEZÉSEK.....	86.

I. BEVEZETŐ

Az első helyi Óvodai nevelési programunk az 1998-99-es tanévben készült el, és 1999. szeptember 1-jétől vezettük be. Nevelőtestületünk a Tevékenységközpontú Óvodai nevelés adaptálása mellett döntött, melyet saját arculatunkra formáltunk, és kiegészítettük azokkal a gyakorlati elemekkel, amelyek pedagógiai szemléletünkben jól beváltak.

Az első felülvizsgálat 2004. június 30-ig történt. A program alkalmazhatóságának vizsgálata folyamán a helyzetelemzésben feltárt megállapítások, döntések alapján a szükséges módosításokat elvégeztük.

A 2006/2007-es tanévtől intézményünkben bevezettük a kompetencia alapú nevelés elemeit:

- óvoda-iskola átmenet biztosítása
- inkluzív pedagógia
- a játék, s az érzelmi és az erkölcsi nevelés egysége a nevelési programunk kiegészítéseként.

A 2007/2008-as tanévtől az Óvodai Integrációs Program is beépült nevelőmunkánkba.

Óvodai Fejlesztő Programhoz kapcsolódó alapelvek a következők:

- Gyermekközpontú és családorientált szemlélet.
- Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség biztosítása.
- Nagyobb tudatosság, mérhető eredményesség.
- Óvoda-iskolaátmenet biztosítása.

2009 áprilisában programunkat áttekintettük. Figyelembe vettük a társadalmi változásokat, az oktatáspolitikai óvodára vonatkozó innovatív irányzatait, majd az időközben megjelent 255/2009. (XI.20) Korm. rend. alapján módosult Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját. Ennek megfelelően helyi óvodai nevelési programunkat ismét felülvizsgáltuk. A fenntartó jóváhagyása után 2010/11 tanévben, szeptember 1-jétől vezettük be a módosított programot.

A 362/2012 Kormányrendelet szabályozza az óvodai nevelés Országos Alapprogramját, melynek értelmében 2013. augusztus 31-ig minden óvodának felül kellett vizsgálni a Pedagógiai Programját. Intézményünk nevelőtestületéből választott óvodapedagógusaink elvégezték a szükséges változtatásokat és 2013.szeptember 1-jétől bevezetésre került a módosított Pedagógiai Program.

2015 szeptemberében nevelőtestületünk részéről igény merült fel egy időközi programmódosításra. A gyakorlati munkánk és a módosított programunk nem állt egymással összhangban. Az adaptált tevékenységközpontú programunk egyes elemeit elavultnak éreztük. Intézményünk

Dokumentációs szakmai munkaközössége vállalta a program módosítását. 2017 szeptemberében az elkészült munkaanyagot véleményezésre a nevelőtestület rendelkezésére bocsájtotta. A visszajelzések alapján egy tevékenységen és tevékenykedtetésen, a néphagyományok és a helyi hagyományaink ápolásán alapuló saját Pedagógiai program készítésének igénye fogalmazódott meg. A Dokumentációs szakmai munkaközösségünk a 2019-2020-as nevelési évben elkészítette az új program tervezetét, amely szakértői véleményeztetés, illetve az esetleges módosítások elvégzése után bevezetésre kerül.

A PEDAGÓGIA PROGRAMOT SZABÁLYOZÓ TÖRVÉNYI HÁTTÉR

A Program a 137/1996. (VIII.28.) számú kormányrendelet értelmében az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült. Magában foglalja a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartja az 1993. évi LXXIX. Köznevelési törvényt, valamint azt módosító 1999. évi LXVIII. számú törvényt, illetve a 2011. évi CXC. törvényt a köznevelésről, annak végrehajtási rendeleteit, a köznevelés távlati fejlesztésének stratégiáját, köznevelési koncepció-irányelveit.

A Pedagógiai Program alapjai:

- 2011. évi CXC. Törvény a Nemzeti Köznevelésről
- **1997.évi XXXI. törvény** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003.évi CXXV. Törvény az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- A 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, ill. az ezt módosító 137/2018.(VII.25.) Kormányrendelet 1§. 1. melléklete
- 20/2012 (III.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvei
- **17/2013.(III.1.) EMMI rendelet** a nemzetiség óvodai nevelésének/iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

- 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

Útmutatók óvodai szabályzó dokumentumok

- Az Oktatási Hivatal által publikált, szakmai útmutatók és módszertani kiadványok
 - Országos tanfelügyeleti kézikönyvek
 - Országos önértékelési kézikönyv óvodák számára
 - Óvodaalapító okirata
 - Az Óvoda önértékelési szabályzat
 - Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzata
 - Nevelőtestületi határozatok

II. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐ ADATAI

AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda hivatalos elnevezése: Napfény Óvoda és Bölcsőde

OM azonosító: 030848

Az óvoda címe és telefonszáma: 4181 Nádudvar, Kossuth Lajos utca 8.

Iroda: 06-54-480-715

Gazdasági ügyintéző: 06-54-527-073

E-mail: napfenyovi@nadudvar.hu

Az óvoda honlapjának címe: www.napfenyovoda.hu

Az óvoda fenntartója:

Nádudvar Város Önkormányzata

A fenntartó pontos címe, telefonszáma: 4181 Nádudvar, Fő út 119.

06-54-529-010

Működési területe: Nádudvar város közigazgatási területe

Az óvoda feladat ellátási helyeinek neve, címe:

Napfény Óvoda és Bölcsőde Székhely óvoda
4181 Nádudvar, Kossuth Lajos u.8.

Telephely: 4181 Nádudvar, Fő út 137-141. (gyermekétkeztetés iskola)

Tagintézmények:

Napfény Óvoda és Bölcsőde Vadvirág Óvodája

4181 Nádudvar, Fő út 179. tel.: 06-54-480-410

Napfény Óvoda és Bölcsőde Százszorszép Óvodája

4181 Nádudvar, Puskin utca 15. tel.: 06-54-480-360

	Feladat ellátási hely megnevezése	Maximális gyermeklétszám
1.	Napfény Óvoda és Bölcsőde (Bölcsőde)	14 fő
2.	Napfény Óvoda és Bölcsőde (Mini bölcsőde)	7 fő amennyiben két évnél fiatalabb gyermek is van, 8 fő amennyiben mindenki betöltötte a 2. életévét. SNI gyermek is felvehető, őket szakértői bizottság alapján 2, illetve 3 főként kell figyelembe venni
3.	Napfény Óvoda és Bölcsőde (Óvoda)	160 fő
4.	Napfény Óvoda és Bölcsőde Vadvirág Óvodája	125 fő
5.	Napfény Óvoda és Bölcsőde Százszorszép Óvodája	85 fő

TERMÉSZETI, TÁRSADALMI KÖRNYEZETÜNK

Nádudvar Hajdú-Bihar megye délnyugati részén, a megyeszékhelytől 40 km-re, a Hortobágy szélén helyezkedik el. A lakosság száma 9400 fő körül mozog. Jellegzetes alföldi település városi ranggal, megőrizve népies, falusias vonásait. Városunk lakosságának létformája ugyanazokkal a szociológiai jellemzőkkel bír, mint bárhol az országban. Csökken, azoknak a családoknak a száma,

ahol mindkét szülő dolgozik, romlik a családok életszínvonala, növekszik a szociális gondoskodást és gyermekvédelmi támogatást igénylők száma.

„Önmagunkat becsüljük meg azzal, ha nem feledkezünk meg elődjainkről, akiktől nem csak az életünket, de tudásunkat, kultúránkat, erkölcsünket kaptuk. Olyan örökséget, melynek ismeretében emberiben, tartalmasabban tudunk élni.”(Gazda József: Mindenek mestere)

Az ember nem élhet hagyományok, gyökerek nélkül, s hogy azok a gyökerek milyen talajban, és milyen mélyen kapaszkodnak a mi felelősségünk. Sokat tehetünk azért, hogy ez a tudás, hagyomány beépüljön a ma gyermekének életébe és így tovább élthessük a jövő nemzedékei számára.

Településünkön a népi iparművészetnek régi hagyományai vannak. Minden évben megrendezésre kerül a Városnap, és a Pásztormajális, ahol megjelennek a nádudvari fekete és mázas kerámia, fafaragó, kosárfonó, mézeskalács-készítő, grillázskészítő, szürhímző mesteremberek termékeikkel. Ezeken a jeles napokon lehetőséget biztosít a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium városunk lakóinak és a rendezvényeken megjelenő vendégeknek arra, hogy megfigyelhessék az ott fellelhető mesterségek fortélyait. Ezen alkalmakon a gyermekek megismerkedhetnek a régi idők játékeszközeivel is, játék közben átélhetik a múlt hangulatát.

A népi mesterségek tovább örökítésében jelentős szerepet tölt be ez az intézmény, ahol óvodásaink közvetlenül megfigyelhetik a fafaragás, a fazekasság a nemezkészítés, a bőrművesség és a szövés fortélyait. Megcsodálhatják az ott tanuló diákok által készített szebbnél szebb tárgyakat, alkotásokat. Közvetlen kapcsolatba kerülnek a mesterségekkel, anyagokkal, tárgyakkal. A látogatásokat élményként élik meg, ösztönzőleg hat rájuk. Óvodapedagógusainknak lehetősége van arra, hogy a népi kultúra gazdag világából tudatosan válogasson és közvetítse a gyermekek felé.

Településünk helytörténeti gyűjteménye a Kincsházban található, ahol a gyermekek játékosan, interaktív formában ismerkedhetnek meg a hortobágyi és hajdúsági táj múltjával, földrajzával, Nádudvar néprajzával. Nyitottak óvoda gyermekcsoportok és családjaik fogadására hagyományőrző programjaikon és rendezvényeiken. Nádudvar hagyományainak, értékeinek átörökítése érdekében kölcsönös, jó kapcsolat ápolására törekszünk.

ÓVODÁINK BEMUTATKOZÁSA

Intézményünk neve: Napfény Óvoda és Bölcsőde

Címe: Nádudvar, Kossuth Lajos utca 8.

Az I. számú tagóvoda: Nádudvar, Fő út 179.

Neve: Vadvirág Óvoda

A II. számú tagóvoda: Nádudvar, Puskin utca 15.

Neve: Százszorszép Óvoda

Intézményünk tagóvodáiban azonos pedagógiai program alapján történik a gyermekek nevelése. Céljaink, alapelveink, nevelési filozófiánk közös. A tagóvodáinkban dolgozó vezetők és a nevelőtestület jól képzett, valamennyien hivatásukat szerető óvodapedagógusok. Intézményünk minden dolgozója közösen kialakított értékrendünknek megfelelően, elhivatottan végzi munkáját.

AZ ÓVODA TÁRGYI-DOLOGI FELTÉTELEI

Intézményünk rendelkezik a Pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. A központi Napfény Óvoda, a Vadvirág Óvoda és a Százszorszép Óvoda épülete óvodás gyermekek számára épített. A Százszorszép Óvoda az 1960-as években épült, 2002-ben teljesen felújították és bővítették. A Vadvirág tagóvoda 1986-ban épült, 2007-ben újították fel, a központi Napfény Óvoda 1973-ban épült és 2013-ban korszerűsítették, bővítették. Csoportszobáink 48 – 54 m² alapterületűek. Óvodáink külseje-belseje harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi körül a gyermekeket. Az óvodák épülete, udvara, berendezése a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja, megfelel testméreteiknek, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. Csoportszobáink óvodapedagógusaink kreativitásának köszönhetően szépek, esztétikusak. A csoportok játék és eszközkészlete a gyermekeket változatos tevékenységekre készíteti, segíti fejlődésüket.

A Napfény óvoda tornaszobával, a Vadvirág és a Százszorszép óvoda olyan közlekedő térrel rendelkezik, mely a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére is alkalmas. Óvodáinkban a mindennapi mozgáshoz szükséges tornaeszközök, tornaszerek, fejlesztőeszközök biztosítottak. Az óvoda udvara az egészséges életmódra nevelés egyik eszköze. A gyermekek mozgásfejlődését, edzését az Európai Unió szabványoknak megfelelő udvari játékeszközök szolgálják. Központi óvodánk udvarán egy műfüves focipálya is biztosítja a gyermekek mozgásműveltségének fejlesztését.

Dolgozóink számára biztosítottak az egészség- és munkavédelmi eszközök, védőruhák és munkaruhák.

Intézményünk egy főzőkonyhával rendelkezik, a két tagóvodában tálalókonyha működik.

A gyermekek étkeztetése a törvényi, illetve az egészségügyi elvárásoknak megfelelően az egészséges étrend összeállításának szabályait betartva történik.

AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Óvodánk nevelőtestülete szakmailag felkészült, pedagógiai megújulásra képes, innovatív. Jelenleg is több megnyert pályázat megvalósítása zajlik intézményünkben. Nevelőtestületünk a jövőben is arra törekszik, hogy kihasználja az adódó pályázati lehetőségeket.

Felsőfokú végzettséggel 25 fő óvodapedagógus rendelkezik, melyből 8 fő szakvizsgázott az alábbi területeken.

Szakvizsgák kimutatása

Szakvizsga	fő
Közoktatási vezető	1 fő
Vezető óvodapedagógus	1 fő
Preventív és differenciált nevelés (fejlesztőpedagógus)	2 fő
Gyógytestnevelő, mozgásfejlesztő pedagógus	2 fő
Beszédfejlesztő pedagógus	1 fő
Tehetségfejlesztő pedagógus	1 fő
Összesen	8 fő

Óvodában dolgozók száma	Bölcsődében dolgozók száma
Óvodapedagógusok: 25 fő	Kisgyermeknevelő: 3 fő
Óvodatitkár: 1 fő	Bölcsődei dajka: 2 fő
Gazdasági ügyintéző: 1 fő	Szakácsnő: 1 fő
Pedagógiai asszisztens: 4 fő	
Szakképzett dajka: 12 fő	
Élelmezésvezető: 1 fő	
Szakácsnő: 1 fő	

Napfény Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja
Nádudvar 2021.

Konyhalány: 6 fő	
Takarítónő: 1 fő (6 órában)	
Udvaros: 2 fő (6 órában)	
Összesen: 54 fő	Összesen: 6 fő

A Gyermekétkeztetés Köznevelési Intézményben keretén belül 2017. január 1-je óta intézményvezetőnk a helyi általános iskola konyhájának működtetését is irányítja.

Gyermekétkeztetés iskola (iskola konyha)
Szakácsnő: 2 fő
Szakács: 1 fő
Élelmezésvezető: 1 fő
Gazdasági ügyintéző: 1 fő (6 órában)
Konyhalány: 9 fő
Összesen: 14 fő

Mindösszesen: 74 fő

Nevelőtestületünk előmeneteli rendszerben elfoglalt helye (jelenleg)

Gyakornok	1 fő
Pedagógus I.	15 fő
Pedagógus II.	7 fő
Mesterpedagógus	2 fő

Intézményünkben működő szakmai munkaközösségek és szakmai munkacsoportok

Szakmai munkaközösségek

- Csillagösvény tehetségkereső szakmai munkaközösség
- Dokumentációs szakmai munkaközösség
- Minőséggyondozó önértékelési szakmai munkaközösség
- Mozgás szakmai munkaközösség

Szakmai munkacsoportok

- Honlapszerkesztői szakmai munkacsoport
- Mesetarisznya báb- és színjátszó szakmai munkacsoport

Elvárásaink az óvodapedagógusaink felé

- Magas fokú gyermekszeretet, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.
- Pedagógusi elhivatottság, kiegyensúlyozottság, etikus, példamutató magatartás, jó humorérzék. Magas szintű pedagógiai ismeretek, tájékozottság a nevelő testület jogkörébe tartozó dokumentumokban, belső szabályzatokban.
- Jó kapcsolatteremtő képesség, empátia, kedves, nyílt személyiség, jó szervező képesség, az új iránti nyitottság.
- Személyiség jegyei, beszédkultúrája, ápoltsága szolgáljon modellként a kisgyermek számára.

Elvárásaink a pedagógiai asszisztens munkatársak felé

- Az óvodában folyó pedagógiai munka segítése.
- A Pedagógiai Programban leírtak szerint az óvodapedagógus irányításával működjenek közre a gyermekek zavartalan és folyamatos ellátásában.
- Kedves, nyílt, gyermekszerető, segítőkész, példaértékű magatartás jellemezze.
- Tartsák be a gyermekkel kapcsolatos titoktartási kötelezettségüket.

Elvárások a dajka munkatársak felé

- A Pedagógiai Programban leírtak szerint az óvodapedagógus irányításával működjenek közre a gyermek zavartalan és folyamatos ellátásában.
- Az óvodai környezet rendjének és tisztaságának fenntartása.
- Legyenek igényesek saját és környezetük higiéniájára.
- Jellemezze őket a pontosság, megbízhatóság, türelem, segítőkészség.
- Példaértékű kommunikációval, viselkedéssel, szerető gondoskodással, hozzáértéssel végezzék a gyermeki szükségletek kielégítését.
- Ismerjék a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó nevelési feladatokat, melyet az óvodapedagógusokkal összhangban egységes szemlélettel, elvárással végezzenek.
- Tartsák be a gyermekekkel kapcsolatos titoktartási kötelezettségüket.

III. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK KÜLDETÉSE, FILOZÓFIÁJA

**„A gyermek olyan,
mint egy pillangó a szélben.
Néhány magasabbra tud repülni,
mint mások, de mindegyik
a legjobb tudása szerint repül.
Miért is hasonlítanád össze őket?
Mindegyik más.
Mindegyik különleges.
Mindegyik gyönyörű.”**

(Ismeretlen szerző)

GYERMEKKÉP

Óvodai nevelésünk középpontjában a gyermek áll. Saját egyénisége érték számunkra és egyben az óvodai nevelő munkánk kiindulópontja is. Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen személyiség. Tiszteletben tartjuk, hogy életkori szakaszonként, illetve egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. A saját értékeikkel, egyediségükkel együtt vállaljuk őket. Úgy szeretnénk nevelni gyermekeinket, hogy testileg, lelkileg, egészséges, nyitott, érdeklődő személyiséggé váljanak, problémaérzékenyek, kreatívak, együttérzők, segítőkészek legyenek. Kötődjenek a szűkebb és tágabb környezetükhöz, tiszteljék a felnőtteket, társaikat. Településünk hagyományainak, értékeinek, népi kultúrájának megismerésével gazdagodjon érzelmi életük, személyiségük. Hisszük, hogy az őket körülvevő szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai környezetben elősegítjük személyiségük szabad kibontakoztatását, kiteljesedését. Nevelő munkánkkal arra törekszünk, hogy a gyermeki önkiteljesedés és a közösségi lét harmóniája megvalósuljon.

Gyermekközpontú, befogadó, támogató, segítő pedagógiánkkal szeretnénk elérni, hogy gyermekeink egyformán magas színvonalú szeretetteljes nevelésben részesüljenek, és meglévő hátrányaik csökkenjenek. Fontos számunkra, hogy óvodásaink tudjanak tiszta szívvel, őszintén szeretni, önfeledten, boldogan nevetni.

ÓVODAKÉP

Minden gyermek számára biztosítjuk az esélyegyenlőséget, személyiségük harmonikus fejlődését, egyéni készségeik, képességeik kibontakoztatását, a meglévő hátrányok csökkentését, a tehetségük gondozását, és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását.

Valljuk, hogy a gyermekek személyisége elsősorban a mással nem helyettesíthető játékban, a játékos tevékenységekben fejlődik a leghatékonyabban. Az életkorukhoz igazodó műveltségtartalmak közvetítésével, tudatos, tervezett nevelőmunkánkkal, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével segítjük a gyermekek önmagukhoz viszonyított fejlődését.

Kiemelt figyelmet fordítunk a környezettudatos nevelésre, és a helyi hagyományok ápolására.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda a családdal együtt,- a családi nevelés kiegészítőjeként segítse a gyermekeket abban, hogy alkalmassá váljanak az iskolai tanulmányaik megkezdésére. Tudatos szemléletformálásra törekszünk. Lehetővé tesszük a szülők számára a nevelő munkánkba történő betekintést, a folyamatos kapcsolattartást, közös programok szervezésével egymás kölcsönös

megismerését. A családi nevelésben felmerülő problémák megoldásához szükség szerint segítséget nyújtunk pedagógiai, pszichológiai tapasztalataink megosztásával.

Óvodánk olyan nyugalmas sziget, ahol jól érzi magát a gyermek, a szülő, a pedagógus egyaránt.

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLJA

Pedagógiai programunk célja

Valósuljon meg a gyermekek óvodai befogadásától az iskolába lépésig a teljes gyermeki személyiség kibontakoztatása, fejlesztése, az életre való felkészítése, valódi tudást tapasztalást, élménnyújtó tevékenységek által és tevékenységeken keresztül. Ismerjék meg településünk néphagyományait, értékeit, azok ápolásának legyenek aktív, cselekvő részesei.

ALAPELVEINK

- Minden gyermeket különleges védelem illet meg.
- A gyermekek érdeke mindenek felett áll.
- Minden gyermeket megilleti a tisztelet, a megbecsülés, a szeretetteljes gondoskodás, bizalom, elfogadás
- Minden gyermeknek joga van a szükségletei kielégítésére, egyéni képességei, személyisége, tehetsége kibontakoztatására
- Minden gyermeknek biztosítani kell az esélyegyenlőséget, az előítélet mentes befogadó, érzelmi biztonságot nyújtó derűs, nyugodt környezetet
- A nevelésben érvényesíteni kell az inkluzív pedagógiai szemléletet, az egyéni fejlesztést, differenciálást.

ÉRTÉKEINK

- A gyermekek feltétel nélküli tisztelete, szeretete, megbecsülése.
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek előítéletmentes elfogadása, esélyegyenlőség biztosítása.
- A tehetségkereső program beépülése nevelőmunkánkba.

- A gyermekek számára szervezett élményt nyújtó, érték közvetítő, közösségformáló óvodai tevékenységek, rendezvények.
- A családokkal közös programok szervezése.
- A szülőkkel és más intézményekkel való hatékony együttműködés.
- Jól működő szervezeti kultúra.
- Hagyományteremtő intézményi szintű rendezvények megvalósítása.

IV. A PROGRAM NEVELÉSI FELADATRENDSZERE

I. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

I. EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET ALAKÍTÁSA

II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

I. EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET ALAKÍTÁSA

1. Gondozás

- Egészséges táplálkozás (étkezés)

- Személyi higiénia:

a. Testápolás

b. Öltözködés

c. Alvás, pihenés

2. Testi szükségletek kielégítése

3. Speciális, gondozó, prevenciós és korrekciós testi-lelki nevelési feladatokat céloz meg.

4. Környezettudatos magatartás

II. EGÉSZSÉG FEJLESZTÉSI PROGRAM

1. Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás

2. Egészségét

3. Egészségnevelő program külső szakember bevonásával

Cél:

Valósuljon meg a gyermekek testi, lelki, szociális egészségének gondozása, az egészség fejlesztése, védelme.

Alapozódjanak meg a környezetvédelemhez és a környezet megóvásához kapcsolódó szokásaik.

I. EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA

1. Gondozás

A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata. Olyan sajátos nevelési feladat, amely elengedhetetlen a kisgyermek és felnőtt közötti bizalom, elfogadó, bensőséges kapcsolat kialakulásához és nélkülözhetetlen a gyermeki személyiség zavartalan fejlődéséhez, az egészség fenntartásához, a betegségek megelőzéséhez. A gondozás, a gyermekkel való törődés az első kapocs, ami közel viszi a felnőttet a kicsikhez, lehetővé teszi az átmeneti problémák kezelését és a biztonságérzet kialakítását. Az óvodai csoportban a gondozás során biztosítjuk, hogy a gyermekek nyugodt körülmények között végezhessék a tisztálkodást, a WC használatot, az öltözködéssel, étkezéssel kapcsolatos teendőiket. A gondozási feladatok végzése az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt feladata. Az óvodapedagógusok koordinálják, megtervezik, átgondolják a többiek munkáját is. A feladatok tervezése során nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni bánásmódra, a gyermekek sajátos igényeinek figyelembevételére, az óvodai környezet célszerű kialakítására, a veszélyforrások csökkentésére, a rugalmas napirendre.

A gondozási teendők végzése során nem az a cél, hogy a gyermek helyett, a gyermeket kiszolgálva mindent a felnőttek végezzenek el, hanem az, hogy megtanulják önállóan ellátni saját magukat. Mindehhez segítséget nyújtanak a felnőttek a gyermekek egyéni igényeinek, sajátosságainak figyelembevételével. A gondozáshoz kapcsolódó szokások kialakítása akkor válik hatékonyá, ha az a családdal szoros együttműködésben történik.

Az egészséges táplálkozás

A gyermeki szükségletet kielégítő önkiszolgáló tevékenység. A növekedés és a fejlődés egyik alapfeltétele, a kisgyermek egészséges fejlődésének biztosítója. A táplálkozáshoz kapcsolódó teendők tervezése a kulturált étkezési szokások kialakítását szolgálja. A gyermekcsoportra

megtervezett szokásokat folyamatosan gyakoroljuk, hogy azok a gyermek belső igényévé váljanak. Fontos a felnövő gyermek számára az egészséges ételek megismerése, az étkezéshez való pozitív viszony kialakítása. A gyermekek táplálkozási szokásait tiszteletben tartva ösztönözzük, de nem kényszerítjük a számára ismeretlen ételek elfogadását, megkóstolását. Intézményünk arra törekszik, hogy a családnak modellt nyújtson az egészséges táplálkozás kialakításában.

Személyi higiénia

A gyermekek eltérő higiéniai szokásokkal érkeznek az óvodába. A családi nevelés nyújtotta minta, a bölcsődében megismert szokásrendszer kiindulópontja a személyi higiéniával kapcsolatos óvodai szokások kialakításának. Az óvoda és a család gondozási szokásainak összehangolására törekszünk.

a. Testápolás (kézmosás, fogmosás, zsebkendőhasználat, WC használat)

A testápolás a gyermek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, szükség szerinti tisztálkodásukat, a tisztaság iránti igényük kialakítását szolgálja. A testápolási műveletek gyakorlása a csoportban dolgozó felnőttek és a gyermekek közötti bensőséges kapcsolat elmélyítését is elősegíti. Fokozatosan jutnak el a gyermekek odáig, hogy önmagukkal, ruházatukkal, használati tárgyaikkal kapcsolatban igénylik a rendet, a tisztaságot. Cselekvés és beszélgetés közben megismerik a testápolást szolgáló eszközöket és azok használatát.

Kézmosás

A gyermek önkiszolgáló tevékenysége. A gyermekek helyes kézmosási technikáját közvetlen, egyéni segítségnyújtással fejlesztjük. Folyamatos gyakorlással biztosítjuk a kézmosás és a szárazra törítés technikájának fejlődését. Megismertetjük a gyermekekkel a takarékos folyékony szappan és vízhasználatot.

Fogmosás

Fontos a helyes fogápolás és szájhigiénia. Gyermekeinknek a helyes fogmosási technikát közvetlen segítségnyújtással ismertetjük meg. Szükség esetén folyamatosan javítjuk.

Zsebkendőhasználat

Az óvodába érkező gyermekek többsége még nem tud helyesen orrot fújni. Az egyéni fejlettséghez igazítjuk a segítségnyújtás mértékét. A zsebkendőt a gyermekek számára állandó helyen biztosítjuk.

WC használat

A gyermek önkiszolgáló tevékenysége. A személyi higiénia legintimebb része, ezért mind az óvodapedagógusoktól, mind a dajkáktól nagyfokú tapintatot és megértést igényel. A WC használatot tudatosan alakítjuk ki és gyakoroltatjuk a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodva.

b. Öltözködés

Az öltözködés önkiszolgáló tevékenység. A csoportban dolgozó felnőttek segítenek a gyermekeknek abban, hogy az épületen belül a tevékenységtől, egyéni hőérzettől függően könnyű, kényelmes ruházatot viseljenek, szabadban rétegesen legyenek felöltözködve. Ehhez megfelelő váltóruházatot biztosítanak a szülők.

c. Alvás, pihenés

A testi, lelki, szellemi regenerálódás egyik legfőbb eszköze a pihenés, az alvás, melyhez csendes, nyugodt légkört biztosítunk. Az elalvás megkönnyítéséhez mesét olvasunk a gyermekeknek, simogatással nyugtatjuk meg őket.

2. Testi szükségletek kielégítése

A gyermek alapvető lételeme a mozgás. A rendszeres és élményt nyújtó mozgáslehetőségek biztosításával az egész gyermeki személyiség fejleszthető. A gyermekek mozgásfejlődéshez a nap folyamán kihasználjuk az adódó lehetőségeket. Napirendjüket úgy állítjuk össze, hogy elkerüljük az egyoldalú terhelést. Felváltva biztosítunk számukra mozgással és üléssel járó tevékenységeket egyaránt. Rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, mintát adva ezzel a szülőknek is. Fontos számunkra, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabad levegőn, hiszen a napfény, a levegő, az eső is edzi, erősíti őket. A sétákon, kirándulásokon a szabad levegőn töltött idő, a természet szépségének, nyugalmanak

élvezete, a szabad természetben való játék öröme, a mozgás szabadsága elvezeti a gyermekeket a természet szeretetéhez, védelméhez, a környezettudatos szemlélet és magatartás kialakulásához.

3. Speciális, gondozó, prevenció és korrekció testi-lelki nevelési feladatok

Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel közös, jó együttműködést alakítsunk ki a betegségek, az egészség kisebb eltéréseinek megelőzése érdekében. A gyermekek egészségének megőrzését a kölcsönös időbeni tájékoztatással biztosítjuk. Speciális problémák esetén szakembereket is bevonunk (orvos, pszichológus, védőnő, gyógytornász, fogorvos). Ebben a családoknak az óvoda szükség szerint segítséget nyújt.

4. Környezettudatos magatartás megalapozása

„A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön...”(Dávid Brower)

A környezettudatos életmód elsajátítását már kisgyermekkoról nagyon fontosnak tartjuk, mert akik így nevelkednek, azoknak felnőtt korukra természetes lesz az ilyen típusú viselkedés. A környezeti nevelés során az érzelmi és értelmi adottságok fejlesztését egyaránt megcélizzuk. Játékos feladatokkal, felfedezési tanulással formáljuk a gyermekek környezettudatos gondolkodást. A közeli természetben tett kirándulásokon, sétákon szervezett élményközpontú tanulási helyzetek megteremtésével alapozzuk meg a környezetre figyelő magatartásformát.

Mintát adunk óvodásainknak az energiatakarékosság lehetséges módjairól. Bízunk mind ezek gyermeki személyiségre gyakorolt pozitív hatásában. Az újra hasznosítás jegyében a partnereinktől, támogatóinktól kapott papírféléket felhasználjuk rajzolásra, alkotásra. Lehetőséget biztosítunk a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlására, használt gyermekruhák, játékok, könyvek cseréjére.

II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

1. Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerkedjenek veszélyhelyzetek, balesetek során azokkal a teendővel, amit ők is el tudnak végezni. Ide tartozik:

- a segítségkérés, felnőtt értesítése
- a baleset, sérülés esetén tanúsítandó helyes magatartási forma gyakorlása (ne állják szorosán körbe a sérültet, ne mozgassák, és ne essenek pánikba)

A gyermekek ismerjék meg, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (mászóka, roller, bicikli, autó, gyógyszer, az óvoda udvarán található növények bogyós termései, az esetenként megjelenő gombafélék stb.) milyen veszélyforrásokat jelenthetnek, mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében. Mindezekkel segíthetjük elő, hogy a gyermekek rájöjjenek: kis odafigyeléssel és óvatossággal sok baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető. Alkalmazunk az ismeretek átadására, bővítésére a gyermekek életkorának megfelelő módszereket: mesélés, bábozás, szituációs és szerepjáték, könyv- és képnézegetés, társasjátékok, beszélgetés.

2. Egészség

Tagóvodáinkban egészséghétet szervezünk a tanév során a gyermekeknek (esetenként szülő bevonásával). Olyan témákat dolgozunk fel, melyek a környezet megismerését, védelmét, az egészség megőrzését szolgálják. Az egészséghéten még nagyobb figyelmet fordítunk a helyes táplálkozásra, az egészség védelmére, a szabad levegőn történő mozgásra, a környezettudatos magatartás formálására. A gyermekek számára élményt nyújtó, változatos, játékos tevékenységeket biztosítunk ezeken a napokon. A gyermeki kíváncsiságra, fogékonyságra építve sok-sok ismeretet nyújtunk a heti témák feldolgozása során.

Az egészséghét javasolt témái:

- Egészség és mozgás
- Káros hatások az egészségre
- Táplálkozunk helyesen
- Kirándulunk
- Együtt mozgás a családdal

A megszerzett ismeretek jó alapot adnak ahhoz, hogy a tanultak beépüljenek a gyermekek egészséges életmódhoz kapcsolódó gondolkodásmódjába. Az óvodapedagógusok kompetenciája, hogy az egészséghétre javasolt témák közül melyiket választják, és azt hogyan dolgozzák fel.

3.Egészségnevelő program külső szakember bevonásával

A gyermekek ismereteit tovább bővíthetjük intézményünkbe meghívott szakemberek segítségével. Fontosnak tartjuk, hogy az előadók a gyermekek életkorának és fejlettségének megfelelően cselekedtetés közben juttassák őket a témával kapcsolatos ismeretekhez, élményekhez.

- Fogászati nap szervezése a helyi fogorvos bevonásával. (A helyes fogmosás, fogápolás, szájhigiénia megismerése.)
- Alapvető elsősegély nyújtási, balesetmegelőzési ismereteket adunk át a gyermekeknek mentőápoló közreműködésével. (Mit tegyünk baleset esetén?)
- Játékos ismeretnyújtás a tisztálkodás fontosságáról a védőnők részvételével.

A tervezett előadásokat intézményünk tagóvodái önállóan illesztik be az éves munkatervükbe.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Egészséges és biztonságos környezet kialakítása.
- Családias, derűs, nyugodt légkör biztosítása.
- A gyermekek testi, lelki szükségleteinek megismerése, kielégítése.
- A gyermekek egyénre szabott gondozása.
- A gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése.
- Változatos tevékenységformákkal a gyermekek nagyfokú mozgásigényének kielégítése, mozgásfejlődésük elősegítése.
- Testi képességeik, mozgáskultúrájuk fejlesztése.
- A gyermeki önállósodás elősegítése.
- Rugalmas napirend kialakításával a gyermekek helyes életritmusának, érzelmi biztonságának megteremtése.
- Prevenciók szűrések, vizsgálatok biztosítása szakemberek bevonásával.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Élményt nyújtó, változatos tevékenységek biztosítása.

Sikerkritériumok:

- A gyermek belső igényévé válik a saját személyével kapcsolatos higiénia.
- Testi szükségletei kielégítését szándékosan tudja irányítani.
- A személyi higiénijához kapcsolódó teendői elvégzésében önálló.
- Aktívan részt vesz a környezet rendjével és tisztaságával kapcsolatos teendőkben.
- Rendelkezik a saját és társai, egészségének megóvásához szükséges ismeretekkel, szokásokkal.
- Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, melyek az egészség védelméhez, megőrzéséhez, fejlesztéséhez szükségesek.
- Kialakulóban vannak azok a magatartási, viselkedési formák, készségek, képességek, amelyek szükségesek a szűkebb és tágabb környezetük megbecsüléséhez, megóvásához.

2. AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

I.ÉRZELMI NEVELÉS

1. Egymásra hangolódás

2. A csoport szokásrendszerének kialakítása

II.ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Cél: Valósuljon meg a gyermekek testi, lelki harmóniájának, derűs, vidám alaphangulatának megteremtése kiegyensúlyozott, élményekben gazdag óvodai környezet kialakításával. Váljanak képessé a közösség erősítésére, gazdagítására.

I.ÉRZELMI NEVELÉS

A gyermek fejlődő személyiség: életkoronként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak, a személyiség alakulásában az őt körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. A környezeti hatások közül a család az első, amely a gyermeket formálja, érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben meghatározza. A gyermekek az óvodába nagyon eltérő érzelmi beállítódással, egyéni igényekkel érkeznek. Az érzelmi alapigények kielégítése pl.: a biztonságérzet, védettségérzet feltétele annak, hogy a gyermek az óvodai környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, másokhoz is kötődjön. Az óvodapedagógusnak a gyermek igényeit megértéssel, empátiával kell fogadni. Az óvodás korosztály számára meghatározó az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka és gyermek-gyermek kapcsolatban a pozitív érzelmi töltés, a pozitív attitűd. Fontos, hogy a gyermekben megtaláljuk azt az egyedi készséget, képességet, megnyerő tulajdonságot, mely a fejleszthetőség alapját képezi. Az olyan óvodai atmoszféra, amely sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élményeket tesz lehetővé, hozzájárul a gyermek boldog alaphangulatának fejlődéséhez és ezzel együtt mások megértéséhez.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása.
- Szeretetteljes óvónői magatartással, nagyfokú toleranciával, empátiával, példaértékű mintaadással az egyéni bánásmód érvényesítése.
- Szociális érzékenység fejlesztése.
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.
- Az élménybefogadás, az érzelmek kifejezésének fejlesztése.
- Az ösztönök és az érzelmek irányításának fejlesztése.
- Az érzelmi zavarok tompítása, enyhítése, formálása.

1.Egymásra hangolódás

A gyermek biztonságérzetének és érzelmi alapigényének kielégítése érdekében már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások, élmények biztosítása szükséges. Nagyon sok türelmet, gyöngédséget és időt igényel a befogadás az óvodapedagógustól, hiszen a gyermek egész későbbi óvodai életére kihat annak minősége. Ügyelünk a fokozatosság és a folyamatosság elvének

érvényesülésére. A szülővel közösen döntjük el a befogadás módját. Egyéni igények szerint rövidebb, majd egyre hosszabb időtartamot tölt el a gyermek az óvodában, eleinte az anyával, majd később nélküle. Nincs szabály arra vonatkozóan, hogy ez a folyamat meddig tartson, minden gyermek esetében más és más. A csoportvezető óvodapedagógusok közösen készülnek az új gyermekek fogadására és együtt tartózkodnak bent, a csoportjukban a befogadási idő alatt. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodába lépést megelőző családlátogatás során pozitív érzelmi hatást gyakoroljunk az óvodába készülő gyermekekre. A csoportba már járó gyermekeket is felkészítjük az újak fogadására, hogy minden tekintetben biztosítva legyen a szeretetteljes légkör és a jó hangulat az ismerkedés időszakában. A gyermeki önkéntességre, utánzási hajlamra bízunk, hogy az új gyermek mikor kapcsolódik be a csoport tevékenységeibe. A befogadás során létrejön az a bizalom, ami később az óvodapedagógusok, a dajka és a gyermekek aktív együttműködését meghatározza. Fejlesztésük csak akkor kezdődhet, ha a gyermek már beilleszkedett a csoportba, jól érzi magát, megismerkedett a felnőttekkel és a társaival, biztonságosan mozog az őt körülvevő derűs, vidám környezetben.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A befogadás módjának megbeszélése a szülővel.
- A szülővel való kapcsolat kiépítése során az óvodai élet megismertetése.
- Az új gyermekek fogadásának megtervezése.
- A vegyes csoportokba már járó gyermekek felkészítése az újonnan érkezők fogadására.
- A csoportban dolgozó felnőttek és a gyermekek érzelmi kapcsolatának megalapozása.
- Szeretetteljes, nyugodt óvodai környezet biztosítása.
- Nagyfokú tolerancia, gyöngédség alkalmazása.

2. A csoport szokásrendszerének kialakítása

A jól szervezett szokásrendszer az óvodai élet egyik meghatározó tényezője. . Alapja a jól átgondolt, megtervezett, helyes napirend kialakítása, melyet a rugalmasság jellemez. A gyermeknek biztonságos eligazodást, nyugalmat, folyamatosságot nyújt a mindennapi óvodai életben. A szokásrendszer kialakulásával kiküszöbölődnek a felesleges mozzanatok, mindenki számára egyértelmű keretet kap a napi óvodai tevékenység. A szokásalakítás módja utánzás-ismétlés-tudatosító cselekvés. Fejlődése a mindennapi gyakorlással, ismétléssel biztosítható.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekcsoport sajátosságainak figyelembevétele a napi és heti rend kialakítása során.
- A napirend rugalmasságának biztosítása.
- A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása.
- A szokásrendszer következetes gyakoroltatása.
- Kellő idő biztosítása a szokások gyakorlására.

II. ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Az óvodában a gyermek olyan elvárásokkal, normákkal, szabályokkal találkozik, amely az elsődleges szocializációs színtérben - a családban –, általában nem jellemző. A gyermek számára új kihívást jelentenek a közösségben zajló folyamatok, közös tevékenységek, társas kapcsolatok. Az óvoda nagy előnye a családdal szemben, hogy a családnál tágabb, tagoltabb szociális teret hoz létre. Tudatosan alakítjuk, építjük, kombináljuk azokat a nevelő hatásokat, amelyekben az együttműködés és társas érintkezés formái fejlődhetnek. Az óvodai csoport, az óvodai közösség sikeres formálása esetén kialakul a közösségi érzés és közösségi tudat, közös szokások és hagyományok tiszteletben tartása, a gyermek közösségben elfoglalt helye és a csoport közvéleménye. Továbbá kialakulnak a társadalom által elfogadott erkölcsi normák és emberi értékek. Az óvodában valamennyi tevékenységünkkel erősítjük a gyermek egyéni örömein túl a közös élményt is. A közös munka, az együtt játszás, a szűkebb-tágabb környezet, a keresztény kulturális értékek cselekvő megismerése, a komplex tevékenységek, a hagyományok, az ünnepek kialakítása, felelevenítése, közös újra élése erősíti az összetartozás érzését a gyermekcsoportban. Mind ezek a hazaszeretet, a szülőföldre való kötődés alapját is képezik. Az óvodai közösség a helyes szociális viselkedés elsajátításának színtere. A jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, akik egyéni akaratukat, ambíciójukat, vágyaikat képesek a közösség keretein belül is megvalósítani, vagy alárendelni a közösség akaratának. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben és váljon igényévé az együttműködés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek közötti kapcsolatrendszer bővítése.
- A közösségi élet szabályainak megismertetése, alakítása demokratikus szabályainak gyakoroltatása.
- Az erkölcsi és csoportnormák belsővé válásának segítése.
- Segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek.
- A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációkban.
- A kudarcűrő-képesség, a konfliktusok kezelésének alakítása az egészséges személyiségfejlődés érdekében.
- Társaik és a csoport iránti felelősségérzet alakítása.
- Arra nevelni a gyermeket, hogy egyéniségükkel gazdagítsák a közösséget, de annak értékeit ne sértsék meg önmaguk érvényesítésével.
- Arra nevelni a gyermeket, hogy megértést, toleranciát, empátiát tanúsítsanak szűkebb és tágabb környezetük irányába.
- Arra nevelni a gyermeket, hogy környezete tárgyaira legyen képes vigyázni, azokat tudja megbecsülni.

Sikerkritériumok:

- Ragaszkodik a csoporttársaihoz és a csoportban dolgozó felnőttekhez.
- Meg tudja különböztetni a jót a rossztól, kialakulóban van igazságérzete.
- Érzelmein, indulatain az életkorának megfelelően tud uralkodni.
- Türelmesen meghallgatja társait és a felnőtteket, elfogadó, megértő, toleráns velük szemben.
- Konfliktushelyzetekben próbál egyezkedni, megoldásra törekszik.

- Alkalmazza a csoportban kialakult szokásrendszert, betartja a viselkedési szabályokat.
- Alkalmazza, betartja az udvariassági formákat.
- Szükség szerint szívesen segít társainak és a felnőtteknek.

3. AZ ANYANYELVI-ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS

I.ANYANYELVI NEVELÉS

II.ÉRTELMI FEJLESZTÉS

Cél:

Valósuljon meg az önkifejezés megalapozása a kommunikáció különböző formáinak alkalmazásával a gyermek beszédfejlesztése során. Bővüljenek, rendszereződjenek a gyermek ismeretei, tapasztalatai és legyen képes azokat különböző élethelyzetekben alkalmazni.

I.ANYANYELVI NEVELÉS

Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet, amelyből érkezik. Az óvodai anyanyelvi fejlesztésnek a család, a környezet, a gyermek egyéni képességeinek megismeréséből kell kiindulnia. Anyanyelvünk sokrétű, árnyalt jelrendszer, amelyet a gyermek sokféle tevékenység közben, társaihoz és a felnőttekhez való viszonyának fejlődése során sajátít el. Az anyanyelvi nevelés komplex folyamat, amely valamennyi tevékenységi forma keretében és a nevelési folyamat egészében jelen van, fontos eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének, az egymás közötti kommunikációnak és az értelem fejlesztésének. Figyelmet fordítunk az anyanyelvünk ismeretére, megbecsülésére, szeretetére, nevelés közben a természetes beszédkezdő fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, kérdései támogatására és a válaszok igénylésére. A kommunikáció minden tevékenységet, minden feladatot áthat, elősegíti a gyermek önbizalmának, szociális kapcsolatainak tovább fejlődését. A nap folyamán bármikor adódhat lehetőség spontán beszélgetésre, amikor a gyermek saját élményeit, tapasztalatait elmondhatja. Ugyanakkor irányítottan is beszélgethetünk a kommunikációs helyzetek megteremtésével. Számos lehetőség adódik anyanyelvi játékok, dramatikus játékok alkalmazására is. Valamennyi óvodai tevékenységi

forma során mód nyílik arra, hogy a gyermekek megfogalmazzák gondolataikat, ezzel kommunikációs képességeik fejlődhetnek.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Beszélgetésre alkalmas, nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör biztosítása a folyamatos beszéd gyakorlására.
- Nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel szabályközvetítés, mintaadás.
- Gondolataik választékos, érthető kifejezése érdekében a gyermekek szókincsének folyamatos bővítése, gazdagítása.
- A gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése beszélő környezettel.
- A gyermeki kérdések inspirálása, azok megválaszolása.
- A verbális és nonverbális kommunikációs eszközök megismertetése.
- A beszédértés fejlesztése.
- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése az anyanyelvi nevelés eszközeivel.
- A napi óvodai tevékenységek során adódó kommunikációs helyzetek felhasználása az értelmi képességek fejlesztésére.

II. ÉRTELMI FEJLESZTÉS

Az értelmi nevelés szorosan átszővi a gyermek valamennyi óvodai tevékenységét, segíti tanulási, megismerési vágyának kialakulását. A tanulási folyamat sokoldalú tapasztalatszerzést, rendszerezést tesz lehetővé, miközben a gyermek ismeretei gazdagodnak, fejlődnek értelmi képességei. Az ismeretnyújtásnak nagy szerepe van a gyermek tájékozódásának elősegítésében, a valóság pontos megismerésében. Az óvodás korosztály értelmi fejlődésének alapvető sajátossága az érzelmi motiváltság. Ami iránt érdeklődik, azt szeretné megismerni, ezáltal elindul a megismerési folyamat. Az óvodás gyermek számára annyi ismerhető meg a világból, amennyi érzékszervei által befogadható, és amelynek élményszerű átvételére lehetőséget biztosítunk. Az igazi tudás az, amit a gyermek maga ismer

meg és sajátít el. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, természetes kíváncsiságát kielégíthesse és az elsajátított ismeret alkalmazható, teljesítményképes legyen.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére, meglévő tapasztalatira, élményeire építve sokoldalú érzékszervi megtapasztalás biztosítása tanulást támogató környezetben.
- A felfedezés, megtapasztalás élményének biztosítása.
- A gyermek ismereteinek bővítése, rendszerezése.
- A gyermek értelmi képességeinek, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődésének elősegítése, önmagához viszonyított differenciált fejlesztéssel.
- Nyitott, játékos helyzetek teremtésével, az ingerek cselekvő és kísérletező jellegű feldolgozásával többféle megoldás keresésére ösztönzés.
- Játékba ágyazott, hagyományörző tevékenységek, változatos cselekvésen alapuló tapasztalatszerzés lehetőségének megteremtése.
- A gyermek aktivitásának motiváltságának, kíváncsiságának fenntartása.
- A tevékenykedetésben az önkéntesség és a választás szabadságának megteremtése.
- A sikerélmény biztosításával a tanulási vágy kialakításának segítése.

Sikerkritériumok:

- Beszéde tagolt, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek.
- Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezi ki magát.
- Bátran és szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel.
- Társaira és a felnőttekre odafigyel, türelmesen végig hallgatja mondanivalójukat.
- A közölt tájékoztatásokat megérti.
- Szókincse életkorának megfelelően gazdag.
- Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- Használja az udvariassági kifejezéseket kommunikáció során.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.

- Felismeri az ok-okozati összefüggéseket, problémahelyzetekben a megoldás keresésére törekszik.
- Kialakulóban van az elemi fogalmi gondolkodás.
- Érzékelése, észlelése kifinomultabb differenciáltabbá válik.
- Képes emlékezetből felidézni néhány vers, mondóka, dal pontos szövegét.
- Az önkéntelen bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés.
- Képes 15-20 percig tartó szándékos figyelemre.
- A tanuláshoz szükséges képességeinek fejlettsége alkalmassá teszi az iskolai tanulás megkezdésére.

4. A NEVELÉS IDŐKERETEI

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. Heti- és a napirend keretei között biztosítunk a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet

Napirend

A napirend biztonságot, támpontot ad és állandóságot jelent a gyermekek számára. Napirendünk biztosítja a feltételeket, időkereteket a tevékenységformák megtervezésével óvodásaink egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez. Igazodik a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek számukra. A jól megtervezett napirendünket a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi.

Napirendünk állandó elemei és általános időkeretei:

Állandó elemek	Általános időkeret
Gyermekek fogadása Szabad játék Gondozási feladatok Tízórai Óvodapedagógus által kezdeményezett komplex tevékenységek Egyéni fejlesztés Rendszeres mozgás	Érkezéstől - az udvari játékig

Napfény Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja
Nádudvar 2021.

Játék a szabadban, levegőzés Séták, megfigyelések, tapasztalatszerzések alkalomszerűen Készülődés az ebédhez, testápolási teendők Ebédelés Ráhangolódás a pihenésre Pihenés Tehetséggondozás	Udvari játéktól- az ebédig - ébredésig
Ébredés Gondozási-testápolási teendők Uzsonna Szabad játék a csoportszobában, udvaron	Ébredéstől - hazaindulásig

A napirend általános időkeretei tízórás nyitva tartás esetén:

Napirendünk állandó elemei

Játék, mindennapos mozgás, levegőzés: 5,5 óra

Öltözködés, tisztálkodási tevékenység: 1,5 óra

Étkezés, pihenés: 3 óra

Óvónő által kezdeményezett komplex tevékenységek: 5-35 perc / tevékenység

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a váratlan események és az évszakok változása mentén.

Hetirend

A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirendhez hasonlóan a hetirend biztosítja a feltételeket a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermek számára. A hetirend megtervezése az óvodapedagógusok feladata. Saját csoportjuk ismeretében állítják össze azt. A jól megtervezett hetirendet a rugalmasság jellemzi.

Tevékenységi formák	
Naponta állandó tevékenységi formák	Naponta változó tevékenységi formák
Mozgás Verselés, mesélés	Ének-zene, énekes játék, gyermektánc Külső világ tevékeny megismerése Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Naponta állandó tevékenységi formák időtartama: 20-30 perc

Naponta változó tevékenységi formák időtartama: 5-35 perc

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

A JÁTÉK

Cél:

Valósuljon meg a szabad játék elsődlegessége, amely a gyermek elemi pszichikus szükséglete és legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége.

A játék az óvodáskorú gyermek mindennapjait átszövő, alapvető, legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. A gyermek számára élményt nyújt, elősegíti a pszichikum, a mozgás, a teljes személyiség fejlődését. A játék kicsiben maga az élet az, amit a gyermek felfog, és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Az így szerzett benyomásait a folyamatos és hosszantartó szabad játékban éli meg. A gyermek a szabad asszociáció segítségével és dramatikus elemekkel megalkotja, kitalálja a szereplőket, bármilyen eszközzel vagy tárggyal helyettesíti azokat, így az szellemi alkotásként is megvalósul. A játék kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit, és újra élheti kellemes élményeit. Játék közben a gyermek társakra talál, kommunikál, megtanulja az alapvető

kapcsolattartási formákat is. A játék komplex tevékenység forrás, melyet tudatosan használunk fel a célok eléréséhez a nevelés folyamatában.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Idő, hely és nyugodt derűs légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- A különböző játékformákhoz szükséges eszközök, anyagok, játékszerek folyamatos biztosítása, játékeszközök készítése, azok beépítése a játékba.
- A játék fejlesztése érdekében különböző szituációk létrehozása, közös élményszerzési lehetőségek megteremtése. Az egyéni élmények beépítésével a differenciált fejlesztés megvalósítása.
- A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása, a szabad játék és a játszótárs szabad megválasztásának biztosítása.
- Tudatos segítő bekapcsolódás a játékba, együtt játszás a gyermekekkel, utánozható minta adása a sokszínű játék kialakításához.
- Minta értékű kommunikáció, metakommunikáció.

Sikerkritériumok:

- Képes örömmel önfeledten játszani, játéka elmélyült, kitartó.
- Alkalmazkodik a játék szabályaihoz, társaival megegyezik a játékeszközökön és betartja a társas viselkedés szabályait.
- Játék helyzetekben kreatív módon újra alkotja a felnőttek tevékenységeit és eljátssza élményeit.
- Képes szerepvállalásra, a szerepjáték megszervezésére, a szerepek elosztására.
- Problémahelyzetekben empatikus megoldásra törekszik.
- Képes az elkezdett játékot több napon át folytatni.

A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Cél:

Valósuljon meg a gyermeki személyiség egészének fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, képességeinek fejlesztése, ismereteinek rendszerezése a játékba integrált tevékenységekkel, tanulást támogató környezetben.

A tanulás a nevelési folyamat része, amely szervesen összekapcsolódik a játékkal és a gyermeki személyiség egészének fejlesztését, fejlődését szolgálja.

Lehetséges formái az óvodában:

- Az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- A gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodai élet minden pillanata alkalmas lehet arra, hogy a gyermek spontán vagy irányított módon tanuljon. Óvodapedagógusaink tudatosan, nagyfokú pedagógiai érzéssel használják ki az adódó lehetőségeket a gyermekek fejlesztése érdekében. Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenység biztosításával szinte észrevétlenül a tanulás útjára vezetjük őket. A gyermeket a tevékenységi vágya ösztönzi cselekvésre, tapasztalatszerzésre. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb az óvodáskorú gyermekek fejlődésének, fejlesztésének szempontjából.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tanulást támogató környezet megteremtése, ahol építünk a gyermekek előzetes ismereteire, tapasztalataira, megismerési vágyára, érdeklődésére, kíváncsiságára.
- Lehetőség biztosítása olyan szituációk, tevékenységek átélésére, amely által megismerheti környezete tárgyait, jelenségeit és ezek összefüggéseit.
- Változatos tevékenységek biztosítása, amelyekben a gyermek megtapasztalhatja a felfedezés és kutatás élményeit, megismerheti saját teljesítő képességét.

- A tanulási tevékenység irányítása során a gyermekek személyre szabott, pozitív értékelésével a teljes személyiség kibontakoztatásának segítése.
- Az alkalmazható tudás átadása során a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni fejlődési ütemének figyelembe vételével a gyermeki készségek és képességek differenciált fejlesztése.

Sikerkritériumok:

- Kíváncsi, érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és azok összefüggései iránt.
- Aktívan bekapcsolódik a játékba integrált tanulási tevékenységekbe.
- Megérti az életkorának, fejlettségének megfelelő feladatokat és képes a kiváráásra.
- A tanuláshoz szükséges kompetenciái (szándékos figyelem, feladattudat, feladattartás, kitartás, munkatempó stb.) eléri az életkorára jellemző fejlettségi szintet.
- Képes a tevékenységei eredményeinek reális értékelésére.
- Él benne a tanulás iránti vágy.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Cél:

Legyen a gyermeki munka rendszeres és folyamatos tevékenység, amely az önállóság fejlődésével, a döntési helyzetek gyakorlásával a gyermek egész személyiségét formálja és az életre való felkészítését segíti elő.

A munka az óvodás gyermek számára játékos jellegű, szívesen végzett, aktív tevékenység, amely a személyiség fejlesztésének, a közösségi kapcsolatok erősítésének, a kötelességteljesítés alakításának eszköze. Az óvodában alkalmazott munkafajták:

- önkiszolgálás
- naposi munka
- a gyermek saját személyével kapcsolatos munkák
- a csoport érdekében elvégzett munkák
- alkalmi megbízatások
- udvari munkák.

A környezettudatos viselkedés megalapozását szolgáló munkaformák:

- szelektív hulladékgyűjtés
- madár és állatvédelem
- takarékos energiahasználat

A munka az óvodai nevelés azon területe, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható, átélhető a gyermek számára. Az elvégzett munka jelentőségének megláttatása, elismerése fontos nevelési eszköz. A jól elvégzett munka során kialakul a helyes önértékelésük, önbizalmuk. Az önkéntesen vállalt munkavégzés során olyan attitűdök, készségek, képességek, tulajdonságok alakulnak ki, mint a kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság. A gyermek éppúgy élvezzi a munkatevékenységeket, mint a játékot, hiszen pozitív élmények átélésének forrása ez számára.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A munkavégzéshez szükséges attitűdök kialakítása.
- A munka fajták fokozatos bevezetése, életkorhoz igazítása.
- A differenciálás, önkéntesség elvének érvényesítése a feladatadáskor.
- A gyermeki munka tudatos tervezése, szervezése.
- Hely, elegendő idő, eszköz, rendszeresség és folyamatosság biztosítása.
- A gyermeki munka megbecsülése, elismerése.
- Természetes magatartással, viselkedéssel, példa- és mintaadás a gyermek számára.
- A környezettudatos viselkedés megalapozása.
- Elvárások megfogalmazása a gyermekek készségeinek, képességeinek ismeretében.
- A gyermeki munka folyamatos, konkrét, reális értékelésével a gyermekek önbizalmának, önértékelésének fejlesztése.

Sikerkritériumok:

- A saját személyével kapcsolatos feladatait önállóan végzi.
- Tisztában van az elvárásokkal, a szabályokkal és alkalmazza azokat.
- A munka jellegű feladatait az egyéni képességeinek megfelelően kellő alapossággal elvégzi.
- A munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és kitartás jellemzi.
- Munka jellegű feladatok vállalásánál megjelenik az életkortól elvárható önbizalom.

- A saját munkáját reálisan értékeli.
- Mások munkáját értéknek tartja.
- Él benne a környezettudatos magatartás iránti igény.

VERSELÉS, MESÉLÉS

Cél:

Irodalmi alkotások mindennapi közvetítésével alakuljon ki a mesélés, verselés iránti igény. Alapozódjon meg a gyermek irodalmi fogékonysága és valósuljon meg a magyar kultúra értékeinek átörökítése.

A verselés, mesélés a kisgyermek lelki egészségének elmaradhatatlan eleme, oldja a gyermek szorongásait és belső képteremtésre tanít. Verselni, mesélni mindennap szükséges az óvodában. Nem teszünk különbséget a kezdeményezés, vagy az elalvás előtti mese között. Mindkettő fontos a maga helyén és idejében. A gyermek felé közvetített irodalmi anyag változatos „gerincét” a magyar népmesekincs megismertetése adja, a kortárs és klasszikus irodalmi művek mellett. A gyakori ismétlést, a mese többszöri feldolgozását, a bábozást, a dramatizálást kedvelik, a mese élményének újra élése örömmel tölti el őket. A mondókák, dúdolóok, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével érzéki, érzelmi élményeket nyújtanak számukra, elősegítik az irodalmi élmények befogadását, feldolgozását. A mese eleven belső képi világot jelenít meg, a belső fantáziaképet fejleszti és alapját képezi a majdani olvasóvá válásnak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat megteremtése.
- A nyugodt meséléshez, verseléshez szükséges légkör, hely, szokásrendszer kialakítása.
- A gyermekek érzelmi életének gazdagítása, mentális ápolása, erkölcsi tartalmak közvetítése.
- Lehetőség biztosítása az átélt meseélmények újra alkotására, dramatizálására.
- A mesélés jelentőségének megismertetése a szülők körében, gyermekirodalmi művek ajánlása.

- A viselkedés problémákkal küzdő gyermekek fejlesztése a mesélés, bábozás, dramatizálás eszközeivel.
- Az irodalmi anyag kifejező, élményszerű előadása.
- A verselés, mesélés során feldolgozott irodalmi anyag változatosságának biztosítása, a magyar kultúra értékeinek közvetítése.

Sikerkritériumok:

- Képes az életkorának megfelelő mesét, verset, mondókát türelmesen végighallgatni.
- Tud meséket, verseket, mondókákat emlékezetből felidézni.
- Képes a folytatásos mese fordulatait, epizódjait felidézni.
- Tud meséket, történeteket kitalálni, s azt mozgással megjeleníteni, kifejezni.
- Képes a bábokat életre kelteni az általa kitalált történetekkel.
- Örömmel, szívesen mesél, báboz, dramatizál.
- Érti a mesék erkölcsi tartalmát, humorát.

ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Cél:

A gyermek felszabadultan, örömmel, élménnyel élje meg a mozgásos, énekes tevékenységeket. Fejlődjön a zene befogadására való képessége, alaposodjon meg zenei műveltsége.

Az óvodában a magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő, formálható hagyomány. Kodály Zoltán útmutatásai alapján, - Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés gerincét képezi ennek a tevékenységnek és a mindennapok része. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek –, néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az élményt nyújtó közös mondókázás, dalos játékok, gyermektáncok átszövik a gyermekek mindennapjait, gazdagítják érzelmeiket, örömforrásként szolgálnak, oldják a felhalmozott feszültségeket, és nagymértékben fejlesztik a társas együttműködés képességét. Olyan zenei anyagot választunk, amely igazodik a gyermekcsoport jellemzőihez, igényes, érték közvetítő, élményt nyújtó. A jól megválasztott kortárs művészeti alkotásokkal együtt fejlesztjük a gyermekek zenei érdeklődését, képességeiket és formáljuk zenei ízlésüket.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák, zenehallgatási anyag kiválogatása.
- Zenei élmény biztosítása, zenei ízlés formálása, a zenei fogékonyság megalapozása.
- A népi gyermekjátékokban fellelhető tréfás szófordulatok, táncos lépések, mozgásformák alkalmazása, újszerű megoldások keresése.
- Elegendő idő és hely biztosítása.
- Esztétikus, gyermekeknek való mozgások alkalmazása.
- A zene megszerettetése, a befogadásra való képességek megalapozása, zenei anyanyelvünk alapozása.
- Különböző ritmus és népi hangszerek biztosítása, alkalmazása.
- Az önálló előadás és improvizálás segítése.
- A zenei képességek, készségek fejlesztése.

Sikerkritériumok:

- Képes dalokat helyes szövegkiejtéssel egyedül is elénekelni.
- Örömmel vesz részt zenei tevékenységekben és szívesen hallgat zenét.
- Képes felfedezni a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét.
- Tud dallam, vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- Képes társaival térformákat alakítani.
- Képes együttműködni az életkorának megfelelő mozgások és táncmozdulatok megjelenítésében.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától és mozgással, járással, tapssal dalból kiemelni azokat.
- Megkülönbözteti és érzékelteti a zenei fogalompárokot: a halk-hangos, gyors-lassú stb.
- Ismeri az óvodában használt hangszereket és képes használni azokat.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

Cél:

A gyermek váljon fogékonyá az esztétikai élmények befogadására, fejlődjön alkotótevékenysége, kreatív önkifejezése. Alakuljon ki benne igény a környezet esztétikai alakítására.

A vizuális hatások és manuális tapasztalatok a gyermeki érzékelés alapjai. Ismereteket szereznek a környező, látható, tapintható világról. A gyermek az így szerzett élmények alapján belső képeket alakít ki. Erre épül a gyermeki alkotó tevékenység, amelyben elképzeléseit fantáziája segítségével önállóan valósítja meg. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, építés, képalakítás aktív részese a gyermek, ahol maga a tevékenység az öröm forrása és a személyiségük fejlesztésének egyik fontos eszköze. A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógia alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermek által megérthető világ tárgyai, eseményei, a népművészet, az ünnepek, nemzeti szimbólumok, hagyományok, amelyek érzelmileg ösztönzik őket az önkifejezésre.

Óvodapedagógus feladatai:

- Hely, idő és eszköz biztosítása a tevékenységekhez.
- Önálló gyermeki elképzelések megvalósításának segítése.
- Vizuális esztétikai élmények biztosítása.
- Az eszközök helyes használatának elsajátíttatása.
- A kreatív technikák megismertetése, az önálló alkalmazás segítése.
- A vizuális eszközök megszokott és a gyermek számára elérhető helyen való elhelyezése.
- A környezet esztétikai alakítására való igény megalapozása.
- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, a vizuális esztétikai élményekre való fogékonyság megalapozása.
- A helyi népművészeti értékek felfedeztetése.

Sikerkritériumok:

- Örömmel, saját kezdeményezésre ábrázol.
- Képalakításban kifejezi, megjeleníti gondolatait, élményeit.

- Elképzelés, emlékezet után kreatívan alkot.
- Tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Ismeri a különféle technikákat és képes azokat örömmel alkalmazni.
- Helyesen használja a vizuális eszközöket, ügyel környezetére és saját maga tisztaságára.
- Változatos, színes, arányos, részletekben gazdag ábrázolásra képes.
- Vonalvezetése balról jobbra halad.
- Képes díszítő, tervező feladatokat kreatívan megoldani.
- Rácsodálkozik a szépre, az esztétikus látványra, szereti maga körül a harmóniát.

KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Környezeti nevelés

Cél: A gyermek ismerje meg az őt körülvevő világot a maga egészében, fedezze fel a természeti és társadalmi környezet értékét, szépségeit. Legyen lehetősége emellett településünk néphagyományainak, értékeinek megismerésére ,azok ápolásának váljon aktív, cselekvő részeseivé.

Az óvodás gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére, előzetes ismereteire építve a közvetlen környezetükről, növényekről, állatokról tapasztalatszerzésre, megfigyelésre van lehetőségünk. Közös felfedezhetjük a természetben végbemenő változásokat, a évszakok váltakozásának folyamatát. A természeti és társadalmi környezetünk témáit minden óvodapedagógus a saját gyermekcsoportja ismeretében választhatja meg. A változatos tevékenységekkel a valóság felfedezése során érzelmi hatások érik a gyermeket, miközben cselekvő, aktív módon vesznek részt ebben a folyamatban. Környezetük megismerése során olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek az életkoruknak, képességeiknek megfelelő, biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét. Természetes élethelyzetekben, szituációs játékokban, játékos tevékenységekben gyakorolják az illemszabályokat is. Mindannyian fontosnak tartjuk a környezettudatos viselkedés és környezettudatos szokások megalapozását. Gyermekeinkkel megismertetjük a szelektív hulladékgyűjtést, a vízzel, az árammal és a papírral való takarékoság jelentőségét.

A környezetvédelmi jeles napokon:

Víz világnapja - március 22.

A Föld napja - április 22.

Madarak, fák napja - május 10.

Környezetvédelmi világnap - június 5.

Állatok világnapja október 4.

szervezett közös programokkal, játékos feladatokkal, tevékenységekkel, komplex tanulási, tapasztalatszerzési lehetőségekre, önálló és csoportos megfigyelésre nyílik módja gyermekeinknek.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Változatos tevékenységek biztosítása, a környezet tevékeny megismerésének elősegítése .
- A közvetlen környezet folyamatos megfigyeltetése, felfedeztetése.
- Elegendő alkalom, hely, idő, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre.
- A gyermek ismereteinek rögzítése, rendszerezése.
- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása.
- Környezetvédelmi jeles napok szervezése.
- Környezettudatos szokások megismertetése.
- A gyermek környezettudatos magatartásának megalapozása a fenntartható fejlődés érdekében.
- Nemzeti kultúránk, értékeink, hagyományaink közvetítése ünnepek, hagyományőrzés során.

Sikerkritériumok:

- Kialakulóban vannak azok a magatartásformák és szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Gazdag ismeretekkel rendelkezik az évszakokról, ismeri azok jellemzőit.
- Megkülönbözteti a napszakokat és vannak elemi tapasztalatai az idő múlásával kapcsolatban.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik a családról, az otthonról a család tagjairól, tudja a személyes adatait.
- Szűkebb és tágabb környezetében eligazodik, ismeri a környezetében található épületek

funkcióját.

- Ismeri és betartja a legfontosabb közlekedési szabályokat.
- Ismeri a növényekkel, állatokkal, közlekedéssel, a társadalmi környezettel kapcsolatos gyűjtőfogalmakat.
- Ismeri a szelektív hulladékgyűjtés és energiatakarékosság szabályait.
- Fejlett döntési képessége, képes önálló véleményalkotásra.
- A környezetvédelmi jeles napok aktív, cselekvő résztvevője.

Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Cél:

Fedezze fel a gyermek a természeti, emberi, tárgyi környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit. Valósuljon meg a gyermeki fejlődés az ismeretek tevékenységekben való alkalmazásával, problémahelyzetek teremtésével .

A matematikai nevelés komplex formában a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve az óvodai élet valamennyi tevékenysége során megvalósítható. A nap folyamán létrejöhetnek olyan szituációk, spontán helyzetek, melyek alkalmasak matematikai tartalmak felismerésére, közvetítésére, játékos feladathelyzetekben való alkalmazására. A tevékenységek végzése során a folyamatos cselekedtetés több olyan szituációt hoz felszínre, ahol természetes környezetben történhet a matematikai tapasztalok megszerzése. A spontán adódó lehetőségeken túl a gyermek kíváncsiságára építő problémahelyzetek teremtésével biztosíthatjuk a tudatos fejlesztést. Játékos komplex tevékenységek szervezésével alkalmat adunk arra, hogy a korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásaikat rendszerezzük, a megfigyeléseiket, tapasztalataikat, ismereteiket mélyítsük, rögzítsük.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermeket körülvevő, környező valóság megismerése során a matematikai érdeklődés és kíváncsiság elősegítése.
- Olyan tevékenységek, eszközök biztosítása, amelyek lehetővé teszik a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését a mindennapokban.

- Matematikai tevékenység során játék és játékoság biztosítása.
- Spontán adódó helyzetek kihasználása matematikai tapasztalatszerzésre.
- A logikus gondolkodás megalapozása, fejlesztése.
- A cselekvés szintjéről az elvont fogalmi gondolkodás szintjére juttatás elősegítése.
- A különböző képességszinten lévő gyermekek differenciált fejlesztése, sikerélményhez juttatása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlettségi szintjének megállapítása, az erre épülő egyéni fejlődés biztosítása.

Sikerkritériumok:

- Képes tízes számkörben bontani, részhalmazokat egyesíteni, meg tudja állapítani a mennyiségekről, hogy több, kevesebb, ugyanannyi.
- A tárgyakat legalább tízig képes megszámolni, össze tudja hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint azokat.
- Ismeri és helyesen alkalmazza a térbeli viszonyokat jelentő névutókat és irányokat.
- Képes helyesen használni a tő- és sorszámneveket.
- Képes két kiterjedést, vagy mennyiséget egymással egyenlővé, ugyanannyivá tenni, vagy valaminél kisebbet, nagyobbat, többet, kevesebbet létrehozni.
- Ismeri és megkülönbözteti a sík és térmértani formákat.
- Képes ritmikus sorok létrehozására, kombinatorikai feladatok megoldására.
- Képes problémamegoldásra, logikai következtetések levonására, logikus gondolkodásra.

MOZGÁS

Cél:

Valósuljon meg az egészségfejlesztő mindennapos testmozgás megszerettetése, a gyermek mozgásigényének kielégítése, a testi képességeinek fejlesztése, mind ezek által a teljes gyermeki személyiség fejlődése.

A testi fejlesztés a személyiségfejlődés fontos része. Az óvodában a három-hét éves gyermekek testi fejlődésének biztosítása, a rendszeres, játékban gazdag egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást biztosító mozgásfejlesztéssel történik. Az egészségfejlesztő

testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján meg kell jelennie. A mindennapi mozgás megvalósulhat tervezett, szervezett, irányított keretek között, vagy spontán szabad játékba ágyazott mozgástevékenységekben. Mindezekkel egyenértékű az udvari játék során szervezett mozgás a szabad levegő kihasználásával, mely elősegíti az egészséges életmódra való nevelést. A nyugodt, derűs légkörű, játékokban gazdag, kellő intenzitású, napi 20-30 perces testmozgás nemcsak a kondicionális és koordinációs képességek fejlődését biztosítja, hanem hozzájárul a gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez is. A mozgásöröm és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll elősegítve a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődését is. A mindennapi mozgás hatásának maximális kifejtéséhez szükségesek olyan objektív és szubjektív feltételek, amelyeket meg kell teremtetünk, hogy a mozgás eredményét biztosítsuk

Óvodapedagógus feladatai:

- Olyan feltételek biztosítása, melyekben sokszínű, változatos, örömteli és érzelmi biztonságot nyújtó gyakorlási formákkal, kooperatív játékokkal találkozhatnak a gyermekek.
- A sokoldalú mozgástapasztalat megszerzéséhez elegendő gyakorlási lehetőség, hely, idő, eszköz biztosítása.
- A mozgás megszerettetése és a mozgásigény kielégítése mellett az egészséges életmód megalapozásának elősegítése.
- A szabad levegőn történő mozgás kedvező hatásainak kihasználása.
- Az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is beépülő komplex testmozgásokkal a gyermek harmonikus, összerendezett mozgásának, személyiségfejlődésének elősegítése.

Sikerkritériumok:

- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni, alkalmazza a jobb-bal kifejezéseket.
- Ismeri saját testét, testrészeit, képes meg is nevezni és beazonosítani azokat.
- Képes koordinált mozgások végzésére, kialakult szem-kéz, szem-láb koordinációja.
- Képes egyszerű labdatechnikai elemeket végezni.
- Képes labdát vezetni és kinezetikus mozgásérzékelése kialakult.

- A torna- és kézi szerek használatát ismeri.
- Feladat és szabálytudata, akarati tulajdonságai (kudarctűrés, kitartás, küzdeni tudás stb.) fejlettek.
- Testi képességei fejlettek.

VI. ÓVODÁNK DOKUMENTÁCIÓS RENDSZERE

TERVEZŐ MUNKA

Az óvodapedagógusok számára alapvető feladat a teljes nevelési folyamat tudatos, átgondolt megtervezése. A nevelés és a tanulás tervezése egy tömbben, egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. A célok és a feladatok ismeretében a fejlesztést hosszú távon, féléves, éves periódusokban gondoljuk át. Tudatosan számításba vesszük a gyermekek egyéni adottságait, fejlettségi szintjét, fejlődési ütemét, építünk a gyermek spontán ötleteire, előzetes élményeire, tapasztalataira, az őket foglalkoztató kérdésekre, tevékenységekre. Nem az ismeretanyag növelése, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt. A tanév elején elkészített éves tanulási tervből heti lebontásban ütemtervet írunk a csoportnaplóba, amely egyben a napi vázlatot is megadja az óvodapedagógusok számára, ezért nem szükséges a külön vázlatírás.

A fejlesztés módszere

A fejlesztés módszere az egyénre szabott differenciált fejlesztés a csoport keretein belül. Az óvodapedagógus dönti el, hogy adott esetben kötetlen kezdeményezés vagy kötött tevékenységi forma keretein belül kívánja terveit megvalósítani. A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez. A gyermek cselekvés közben, cselekvések sorozatában aktívan közreműködve érzékel, tapasztal, tanul, és foglalkozik a közvetlen környezetben meglévő problémákkal. Az óvoda feladatai közé tartozik a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése és fejlesztése. A fejlesztés legfőbb célja abban nyilvánul meg, hogy a gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására, kifejtésére bátorítsuk, és képessé tesszük azok megoldására. Kreatív

problémamegoldásra ösztönözzük őket. A tervezőmunka elemzése és értékelése az óvodapedagógus folyamatos feladata. Az értékelés tapasztalatai adnak támpontot a további tervezés irányvonalairól.

A fejlesztés kerete

A teljes nevelési folyamat, a gyermeki tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül. A nevelési folyamatban szervesen illeszkedő tanulási folyamat, részei:

- Önálló és irányított tapasztalatszerzés
- Kötetlen és kötött tevékenységek komplex rendszere
- Egyéni fejlesztés megvalósítása
- A lemaradásokkal küzdő gyermekek és a tehetséges gyermekek fejlesztése
- A hátrányos helyzetű gyermekek (HH) egyéni fejlesztése
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH) egyéni fejlesztése
- A sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) fejlesztése szakértői javaslatok alapján.

A NEVELŐMUNKA DOKUMENTUMAI

Nevelési év elején:

- Felvételi-mulasztási Naplóban a gyermekek adatainak kitöltése. (szeptember 1.)
- Csoportnapló megnyitása, a gyermekek adatainak kitöltése. (szeptember 1.)
- Befogadási terv készítése (szeptember 1.)
- Hetirend és napirend összeállítása (szeptember 15.)
- Nevelési terv készítése az első félévre. (szeptember 30.)
- A tanulás tervezéséhez éves terv készítése. (szeptember 15.)
- A fejlődési napló dokumentumainak kitöltése az újonnan érkező gyermekek esetében. (szeptember 1. - október 31.)

Nevelési év folyamán

- Heti ütemtervek készítése.
- Befogadási terv értékelése.
- Az első féléves nevelési terv értékelése. (január 31.)

- A második féléves nevelési terv elkészítése. (február 1.)
- A második féléves nevelési terv értékelése. (június 15.)
- Félévente a gyermeki mérés eredményének ismertetése, aláírása a szülővel.
- Ünnepek, nyílt napok, rendezvények dokumentálása.
- Szülői értekezletek dokumentálása.
- Szülői nyilatkozatok aláírása a csoportnaplóban.
- Nyári napirend elkészítése.
- Nyári nevelési tanulási terv elkészítése (tagintézményenként egy-egy terv).
- Hiányzások dokumentálása.
- Tehetség műhelynapló vezetése.
- Óvoda-iskola átadólap kitöltése.

A gyermekek fejlődésének megfigyelését, mérését, szolgáló dokumentumok az év folyamán

- Fejlődési napló folyamatos vezetése.
- Gyermeki mérés dokumentálása.
- SNI-s gyermekek fejlesztésének dokumentálása.
- HH-s és a HHH-s gyerekek fejlesztésének dokumentálása.

Nevelési év végén

- Óvodai felvételi és mulasztási napló zárása.
- Csoportnapló zárása.
- Tehetségműhelynapló zárása.
- Éves beszámoló elkészítése.

VII.ÓVODÁNK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

KÜLSŐ SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK

- Tanfelügyelet
- Minősítő vizsga
- Minősítési eljárás

BELSŐ ELLENŐRZÉSEK

- Pedagógus önértékelés (Országos Önértékelési Kézikönyv szerinti szempontsorhoz igazodva).
- Partneri igény és elégedettség mérés.
- Pedagógiai munkát segítő dolgozók és egyéb alkalmazottak teljesítményértékelése.
- Gyermekek fejlettségi állapot mérése.
- Nevelési-tanulási folyamatok értékelése:

a. Dokumentáció ellenőrzése:

tervezési és értékelési dokumentumok ellenőrzése

b. Nevelési gyakorlat ellenőrzése (Látogatási ütemterv szerint):

- nevelőmunka
- befogadás
- tevékenység vezetés
- tervezés
- értékelés.
- Szakmai munkaközösségek és szakmai munkacsoportok tevékenységének értékelése.

Intézményünk külső és belső ellenőrzésének, értékelésének rendjét az éves munkaterv részletesen taglalja.

A GYERMEKEK MÉRÉSE ÉRTÉKELÉSE

Intézményünkben a Dokumentációs szakmai munkaközösség által kidolgozott Fejlődési naplója dokumentációban rögzítjük gyermekek egyéni fejlődését.

Tartalma:

- Családlátogatás tapasztalatai
- Anamnézis
- Feljegyzések a gyermekről
- A gyermeki képességek fejlődésének nyomon követése.

A Családlátogatás tapasztalatait, a Feljegyzéseket a gyermekekről az óvodapedagógusok személyes megfigyeléseik alapján rögzítik. Az Anamnézis lapokat a szülők töltik ki. A gyermeki

képességek fejlődésének nyomon követését az óvodapedagógusok végzik a saját mérési rendszerünk alapján, melynek négy nagy területe:

- szociális képességek
- értelmi képességek
- testi képességek
- verbális képességek.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése természetes élethelyzetekben való megfigyelésen alapszik. A gyermekek képességeinek fejlődéséről a szülők félévente tájékoztatást kapnak. A mérési eredmények alapján képezik a további tervezésnek csoport és intézményi szinten egyaránt.

VIII. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyerekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá szocializálódik. A gyermek beiskolázás a mindenkor érvényben lévő törvényi szabályozás mentén történik.

Testi fejlettségi szint:

- Első alakváltozás, testarányváltozás.
- Fogváltás megkezdődése.
- Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezett, harmonikus.
- Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció, finommotorika.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan irányítani képes.

Lelki fejlettség:

- Nyitott érdeklődésű, készen áll az iskolába lépésre.
- Tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek.
- Érzékelése, észlelése differenciálódik.
- Önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésése és felidézés.

- Szándékos figyelem - időtartama-terjedelme növekszik.
- Cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás kialakulóban van.
- Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti –társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

Beszédfejltség:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál.
- Gondolatait, érzelmeit, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal ki tudja fejezni.
- Különböző mondatfajtákat alkot.
- Használja a gesztusnyelv egyes elemeit.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

Szociális fejlettség:

- Készen áll a gyermek az iskolai élet és a tanító elfogadására.
- Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre.
- Képes a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermekekkel egyaránt.
- Egyre több szabályhoz képes alkalmazkodni.
- Késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének fejlettsége alkalmassá teszi az iskolai életre.

Programunk fejezeteiben, a tevékenységi formák végén megfogalmazott sikerkritériumok részletesen tartalmazzák az óvodás gyermekektől elvárható fejlettséget.

IX. INKLUZÍV PEDAGÓGIA, AZ INTÉZMÉNY SAJÁTOS FELADATAI, GYERMEK ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

I. KIEMELET FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- sajátos nevelési igényű gyermek,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
- kiemelten tehetséges gyermek,

2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint)

Fenntartói döntés, a feladat-ellátási kötelezettség, az alapító okiratban megfogalmazott feladat meghatározás alapján a gyermekek ellátása kiterjed az:

- Érzékszervi, (látássérült, hallássérült)
- Értelmi, (enyhe fokban sérült)
- Beszéd fogyatékos,
- Egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartászavarral) küzdő gyermekekre, tanulóokra. (A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekekre és a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekekre)
- A beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek problémáinak feltárására, segítésére.
- Az autizmus spektrum zavarral küzdő (autista) gyerekek vonatkozásában

1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek

Sajátos nevelési igényű gyermek:

Cél:

Legyen biztosított a gyermek integrált nevelése, esélyegyenlősége, az előítélet mentes, nyugodt, harmonikus óvodai környezetben. Javuljon életminősége, társadalmi beilleszkedése, csökkenjenek a fogyatékból adódó hátrányok, váljon természetessé a gyermekek közötti különbözőség elfogadása.

Az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján,

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd. (Ktv. 121§ 29.)

Vegyes életkorú csoportjainkban vállaljuk a sajátos nevelési igényű gyermek integrált nevelését az Alapító okiratban megjelölt szakfeladatoknak megfelelően. A gyermek életkori sajátosságai, valamint a fogyatékoságából adódó eltérések, problémák miatt, szakemberek bevonásával különleges gondozásban részesül.

Az integráció általános elvei:

- Az integrációt az egész nevelőtestület felvállalja.
- Az integrálhatóság minden esetben egyéni döntést igényel, figyelembe véve az összes körülményt.
- A sajátos nevelési igényű gyermek befogadása, segítése nem jelenthet túlzott terhet a csoportban élő gyerekek, felnőttek számára.

Az integráció nem valósítható meg, ha:

- káros hatása van a SNI gyerekekre, a csoportra, a nevelőkre
- nem szolgálja a SNI gyerek fejlődését, szükségleteinek kielégítését
- óvodapedagógiai eszközökkel nem oldható meg a közösségi együttélés kialakítása a gyerekek között

Óvodánkban vállaljuk annak a gyermeknek az integrációját, aki:

- Szakértői bizottság véleménye alapján integráltan nevelhető.
- Nádudvari lakos.
- Érzékszervi és, vagy beszéd fogyatékos, vagy enyhén értelmi fogyatékos.
- Beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzd.
- Autisztikus, egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási, figyelem- vagy magatartászavarral) küzd. (A megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek.).
- Fejlesztéséhez az intézmény rendelkezik a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel.

Az integrálás lehetőségének további feltételei:

- Érzékszervi, beszéd fogyatékos gyermek képes legyen kapcsolatteremtésre, szükségleteit ki tudja fejezni.
- Értelmi sérült gyermek tanítható, fejleszhető legyen az óvodai csoportban, képes legyen kapcsolatteremtésre, szükségleteit ki tudja fejezni.
- Autisztikus, pszichés fejlődési zavar miatt akadályozott gyermek alkalmas legyen a közösségi életre, ne veszélyeztesse önmagát vagy társait, szükségleteit valamilyen szinten ki tudja fejezni.

Eredményes integrálás személyi és tárgyi feltételei:

Személyi feltételek

A sajátos nevelési igényű gyermek számára megfelelő feltételeket, óvodapedagógusaink szemléletének köszönhetően meleg, szeretetteljes, befogadó környezetet teremtünk.

Az óvodánkban - utazó gyógypedagógus, - utazó logopédus, - mozgásfejlesztő pedagógus, - fejlesztőpedagógus és a helyi Pedagógiai Szakszolgálat által megbízott - pszichológus is segíti a sajátos nevelési igényű gyermekek folyamatos fejlesztését.

Tárgyi feltételek

A játék és mozgás óvodánkban hangsúlyos szerepet kap, ezért az eszközellátottságot is ehhez alakítottuk ki.

Csoportszobáink, tornatermeink jól felszereltek, a gyermekek rendelkezésére áll sokféle mozgás, és képességfejlesztő játék.

Füvesített udvaraink optimális feltételt nyújtanak gyermekeink játék- és mozgásigényének kielégítéséhez, egészséges fejlődésük biztosításához.

A tárgyi feltételek biztosítása az eszköznorma előírásai szerint történik.

Az alapvető tárgyi eszközök azonosak a program specifikus eszközökkel:

- Nagyméretű tükör, egyéni fejlesztéshez logopédiai tükör,
- Lateralitást (oldalíságot) jelölő karszalag
- Okoskocka, matematikai eszközök, képkártyák
- Mozgásfejlesztést segítő eszközök (labdák hengerek, Wesco eszközök)
- Finommotorika fejlesztését segítő játékok, eszközök, anyagok

Az integrációs folyamatban közreműködő partnerek és feladataik

Szakértői és rehabilitációs bizottság:

Diagnosztizál, javaslatot tesz, kontroll vizsgálatot végez, folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, vizsgálja az intézményi feltételek meglétét.

Szülő:

Kötelessége a gyermek fejlődése érdekében mindent megtenni. Vigye el gyermekét a vizsgálatokra és biztosítsa a gyermeke terápiás foglalkozásokon való részvételét.

Gyógypedagógus:

Értelmezi a Szakértői Bizottság szakvéleményét, elvégzi a rehabilitációt, speciális egyéni fejlesztést, javaslatokkal segíti az óvodapedagógus munkáját, közreműködik a szülővel való kapcsolattartásban.

Intézményfenntartó:

Biztosítja az integrált nevelés feltételeit.

Óvoda:

A sérült gyermek részére is biztosítja a harmonikus, elfogadó, szeretetteljes környezetet. A gyermek iránti elvárásokat az állapotának súlyossági fokához, jellegéhez mértén alakítja. Pozitív megerősítéssel, dicsérettel segíti a gyermek fejlődését és értékeli a legkisebb sikerét, eredményességét is. Terhelhetőségét biológiai állapotához, személyiségjegyeihez igazítja. Biztosítja az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt, a gyermek közösségbe való beilleszkedésének segítségét óvodapedagógiai eszközökkel, képességeinek fejlesztését gyógypedagógiai eszközökkel.

Óvodapedagógus feladatai

- Befogadó környezet biztosítása.
- A sajátos nevelési igényre utaló jelek tapasztalásának jelzése az óvodavezető felé.
- Az észlelt probléma megbeszélése a szülőkkel.
- Annak elősegítése, hogy a gyermek szakértői vizsgálata megtörténjen.
- A gyermek biztonságérzetének kialakítása.

- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása, az egyéni foglalkoztatás megvalósításához.
- Az önálló tevékenységhez szükséges mozgásos, kommunikációs, kognitív készségek tanítása, a kialakult készségek gyakorlása, szinten tartása.
- Szociális készségek fejlesztése, a gyermek beilleszkedésének segítése.
- A játékeszközök adekvát használatának megtanítása, a sokirányú tapasztalatszerzés biztosítása.
- Egyénre szabott módszerek alkalmazása.
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- A szakemberek javaslatainak beépítése a nevelő munkába.
- A szülők tájékoztatása, együttműködés a családdal.

Érzékszervi sérült gyermekek fejlesztése

Gyengén látó gyermek

A gyengén látó gyermek látásnevelésének lényege, hogy a gyermek minél inkább megtanulja használni látásmaradványát. Az általa befogadott vizuális ingereket más érzékszervi csatornákon befutókkal együttesen integrált egészként hasznosítsa. Fontos, hogy a gyermeket segítsük ahhoz, hogy rátaláljon a vizualításra, mert ennek hiányában egy életen át elszakadhat a látás használatától.

Óvodapedagógus feladatai:

- Az óvoda helyiségeinek, tárgyainak megismertetése, azok állandó helyének biztosítása.
- A testtartási hibák megelőzése érdekében a helyes testtartás gyakoroltatása.
- A lehető legjobb világítás biztosítása.
- Nagymozgások fejlesztése, mozgáskoordináció, mozgásbiztonság kialakítása.
- Térbeli tájékozódás fejlesztése.
- Egy időben több érzékszervre ható inger biztosítása.
- Szükség szerint egyéni segítségnyújtás biztosítása.
- A fizikai terhelhetőség figyelembe vétele.

Hallássérült gyermek

Az enyhén hallássérült -nagyothalló- gyermekek esetében a halláskárosodás miatt az érthető kiejtés elmarad, ennek következtében a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás korlátozódhat, az egész személyiség megváltozhat. Az emberi beszédhang és a környezet korlátozott felfogására képesek, beszédfejlődésük késve speciális segítséggel indulhat meg.

Óvodapedagógus feladatai:

- A kommunikációs igény- és tevékenység erősítése.
- A beszédérthetőség javítása.
- A nyelvi kommunikáció helyzetekhez igazodó segítése.
- A családi szociális háttér bekapcsolása a fejlesztés rendszerébe.
- Egy időben több érzékszervre ható inger biztosítása.
- Szükség szerinti egyéni segítségnyújtás biztosítása.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek (50-69 IQ)

Ezzel a problémával küzdő gyermek ép gyermekekkel történő együttnevelése, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segíti elő. A befogadó, meleg, szeretetteljes attitűd nélkülözhetetlen az ilyen típusú gyermekek esetében.

Óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek szükség szerinti, folyamatos megsegítése.
- Az önmegvalósítást, szociális beilleszkedést segítő képességek fejlesztése.
- A társakkal való együttműködés kialakítása, fejlesztése.
- A kommunikáció fejlesztése.
- Élmények, tapasztalatok biztosítása a spontán tanulás érdekében.
- Érzelmi biztonság nyújtása.
- Szükség szerinti egyéni segítségnyújtás biztosítása.
- Pozitív megerősítés alkalmazása.
- A gyermek énképének, önértékelésének formálása.
- A csoportba járó gyermekekben a máság elfogadásának erősítése.

Beszéd fogyatékos gyermek

Beszéd fogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejllettségű gyermek szenzoros, motoros, vagy szenzomotoros problémája miatt eltérően fejlődik. Az akadályozottság megmutatkozhat, beszédhangok ejtésében, beszédészlelési, megértési zavarokban, beszédritmus sérülésében, a beszédhelyzetek tartós háritásában, megtagadásában, ill. általános beszédgyengességgel együtt járó részképesség kieséssel. A diszfóniák és a hangadás kóros elváltozásai is ide sorolhatók. Beszéd fogyatékos gyerekek egyéni fejlesztését logopédus végzi.

Óvodapedagógus feladatai:

- Mozgás fejlesztés és az észlelési funkciók fejlesztése.
- Anyanyelvi fejlesztés.
- Érzelmi élet fejlesztése.
- Vizuomotoros készség fejlesztése.
- Báb- és drámajátékok alkalmazása.

Autisztikus gyermek

Az autizmus-spektrumzavar lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képesség minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autisztikus gyermekre jellemző a kölcsönösséget igénylő társas viselkedés, kommunikáció, a rugalmas viselkedés, a szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Az autisztikus gyermek egyéni fejlesztését az óvodapedagógus és a gyógypedagógus végzi.

Óvodapedagógus feladatai:

- A viselkedési és gondolkodási készségek fejlesztése.
- Kommunikáció, szociális és kognitív készségek fejlesztése.
- Meglévő töredék készségek használata.
- Egyéni motiváció megteremtése.
- Egyéni módszerek alkalmazása.
- Érzelmi élet fejlesztése.

Pszichés fejlődési zavar miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermek

Figyelemzavaros gyermek

Minden külső inger azonnal elvonja figyelmét, nem tud koncentrálni, a folyamatok gyakorlása nem hoz eredményt, rendetlenség van körülötte,

Hiperaktív gyermek (figyelemzavar, motoros nyugtalanság, tanulási nehézség együttes)

Motoros nyugtalanságára jellemző, hogy állandóan mozgásban van az optimális ingerlési szint fenntartása érdekében. Belső ingerlő központja alulműködik.

Tanulási nehézséggel küzdő gyermek

A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekre jellemző, hogy speciális az információ feldolgozás módja, az információk szétszóródtak. Hibáiból nem tanul. Cselekvését a következményekkel nem tudja összekapcsolni, büntetése hasztalan. A metakommunikációt nehezen érti, saját korosztályával gyenge a kapcsolata.

Óvodapedagógus feladatai:

- Pozitív, elfogadó légkör biztosítása.
- Rövid, világos, egyszerű utasítások adása.
- A gyermek adottságaihoz, képességeihez igazodó szabályrendszer felállítása.
- A gyermek megtanítása arra, hogyan kérjen segítséget.
- Csak azt várja el a gyermektől, amire képes.
- Sikerélmények biztosítása.
- Mozgásos tevékenységek szervezése.

Dyslexia:

Tünetei megjelennek a beszédben, írásban, olvasásban, magatartásban.

Jellemzője a hangtévesztés, szótagcsere, összetett szavak elő-és utótagjának cseréje. A dyslexiás gyermeknek nyelvfejlődési elmaradásai vannak. Az ilyen problémával küzdő gyermek fejlesztése elsősorban a logopédus, fejlesztőpedagógus feladata.

Óvodapedagógus feladatai:

- Beszédkészség fejlesztése.
- Térérzékelés fejlesztése.

Dyscalculia:

Számolási nehézség. Az érzékelés-észlelés, mozgás, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszédfejlődés nehézségeivel függ össze.

Motoros koordinációs zavar.

Jellemzője az „ügyetlenség”.

Fejlesztése a fejlesztőpedagógus feladata.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek

Agresszív magatartású gyermek

Testi erejét fitogtatja, játékának tartalma és stílusa is agresszív, rombol, állandó vibrálás jellemzi.

Óvodapedagógus feladatai:

- Szeretetteljes, érzelmi stabilitást nyújtó környezet megteremtése.
- A jó tulajdonságok erősítése.
- Pozitív minták kiemelése, erősítése.
- Megbízások adása.
- Motiválás- tevékenysége révén dicséret
- Együttműködési készség fejlesztése.

Szorongó gyermek

Ép intellektus mellett viselkedése eltér az adott korosztálytól elvárható szinttől. Jellemző, hogy tudja, de gondolatait nem meri mondani. Énképe negatív, önértékelése alacsony, alul teljesít.

Vegetatív tüneteket is mutathat, társas kapcsolatai beszűkültek.

Óvodapedagógus feladatai:

- Sikerélmény biztosítása.
- Pozitív megerősítés.
- Elvárások fokozatos emelése.

- A társas kapcsolatok kialakulásának segítése
- Reális énkép kialakítása
- Többféle megoldási stratégiák begyakoroltatása
- A pozitív történések jelzése a szülő felé.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek esetében a sikerkritériumok:

- Szociális képességei fejlődést mutatnak.
- Igényeit, szükségleteit közvetíti, megérteti.
- Fejlődést mutat a nyelvi jelek befogadása, feldolgozása, szóbeli kommunikációja.
- Saját személyükkel kapcsolatos feladatok végzésében önállóságra törekszik
- Kialakulnak a vizuális jelek

Kiemelten tehetséges gyermekek

Cél:

Valósuljon meg a tehetségigéretes gyermek gondozása, kiemelkedő képességeinek fejlesztése.

Intézményünk Tehetségpontként regisztrált 2014.02.06-án, azóta komplex tehetségkereső programot működtetünk. Fontos feladatunk a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése. Öt tehetségterületen működik 12 tehetségműhelyünk, heti rendszerességgel, meghatározott működési rend szerint.

Tehetségterületek-képességterületek (Nagy Jenőné 2012.)(Nagy Jenőné 2015.)(5. ábra)

- Nyelvi tehetségterület (meseműhelyek, anyanyelvi játékok műhelye, nemzetiségi nyelvi műhelyek)
- Zenei tehetségterület (énekes, ritmusos, hangszeres, zenei képességfejlesztő műhelyek)
- Térbeli-vizuális tehetségterület (képalkotással, plasztikai munkával, kézimunkával foglalkozó, terek komponálásával foglalkozó műhelyek (népi kismesterségek, barkácsolás stb.)
- Testi-kinesztetikus tehetségterület (sport és egyéb mozgásos tevékenységműhelyek, népi játékok, dalos játékok, tánc házas-táncos lehetőségek)
- Logikai tehetségterület (logikai játékműhelyek, kreatív műhelyek)

A tehetség fogalmát sokféleképpen definiálja a szakirodalom, egységes, mindenki által elfogadott még nem alakult ki. Az óvodapedagógusaink a tehetség létező definiálásai közül a „Nagy Jenőné főiskolai adjunktus (Dr. Balogh 2012.472.o.) (Nagy Jenőné 2012.12.o.)” által megfogalmazott definícióval tudnak leginkább azonosulni.

„Óvodáskorban nem beszélünk tehetségről, viszont a tapasztalok alapján kijelenthetjük, hogy tehetségígéretes adottságokról, hajlamokról már igen. Ebben az életszakaszban is felfigyelhetünk olyan gyermekekre, akiknek bizonyos adottsága az átlagosnál lényegesen jobb, nagyon motivált bizonyos területen és ebből adódóan kitartóan hosszú ideig képes azzal a területtel foglalatkoskodni. Ezeket a gyerekeket tehetségígéretnek nevezhetjük. A tehetségígéret reményt, esélyt, lehetőséget hordoz magában a személyiség valamelyik képességében, tevékenységi körében.”

Arra törekszünk, hogy a tehetségműhelyek munkája magas szakmai szinten valósuljon meg, szakmai tudásunk folyamatosan bővüljön, és a családdal való kapcsolatunkban az együttműködés mélyüljön. A tehetségműhelyek munkáját intézményünkben a tehetséggondozó szakmai munkaközösség koordinálja.

A műhelyeknek egy nevelési évre tervezett munkaterve van. A nevelési év folyamán 30 alkalommal, hetente egyszer szervezünk műhelyfoglalkozásokat.

Óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek képességeinek folyamatos megfigyelése 5 éves korig, tehetségazonosítás.
- A gyerekekről gyűjtött információk megbeszélése alapján tehetségműhelybe ajánlás.
- A 30 órás komplex tehetségkereső program elkészítése.
- A gyermek erős oldalának fejlesztése motivált, innovatív légkörben, gyenge oldalának kiegyenlítése, kreativitásának formálása óvodai tevékenységeken túllépő tapasztalatok, élmények, ismeretek nyújtásával.
- A dokumentáció folyamatos vezetése.
- Kapcsolattartás a szülőkkel, tájékoztatása a gyermek fejlődéséről.

Kiemelten tehetséges gyermek esetében a sikerkritériumok:

- A gyermek szívesen vesz részt a tehetségműhely munkájában.
- Átlagon felüli adottságait tekintve fejlődés mutatkozik.
- Gyenge oldalának képességterületein fejlődés látható.
- Kreativitása, motiváltsága pozitív változást mutat.
- Interperszonális és Intrapersonális képességterületen fejlődik.

2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése (A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint)

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a)

a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-d) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll

Veszélyeztetett gyermek:

Olyan magatartás, mulasztás vagy körülmények következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi, fizikai fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek körülményeinek figyelemmel kísérése, szociokulturális családi háttérének megismerése, előzetes környezettanulmány végzése.
- A gyermek rendszeres óvodába járásának ösztönzése, a hiányzások minimalizálása.
- Támogató pedagógiai környezet kialakítása, amely lehetőséget ad a meglévő hátrányok csökkentésére, felzárkóztatásra, tehetséggondozás
- A gyermekek differenciált nevelése, egyéni fejlesztése, a fejlődés nyomon követése, értékelése.
- Prevenció mozgás, beszéd, szenzo-motoros integráció.
- Segítő szakemberek bevonása (fejlesztőpedagógus, logopédus, orvos, pszichológus, óvodai, iskolai szociális segítő).
- A szükséges nyilvántartások, dokumentumok vezetése.
- Kapcsolattartás, együttműködés a Családi és Gyermekjóléti Szolgálattal, Pedagógiai Szakszolgálattal valamint az egészségügyi szervekkel.
- Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.
- A családi nevelés kiegészítése: a gyermekek szociokulturális, mentális hátrányainak, különbözőségeinek csökkentése, a pozitív jövőkép alakítása.
- Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal.
- A szülők fokozottabb ösztönzése a szülőértekezleten, rendezvényeken való részvételre
- A szociális érzékenység felkeltése a gyermekek és szülők közösségében
- Esélyteremtő óvodai projekt működtetése.

II. GYERMEKVÉDELEM

Cél:

Érvényesüljenek a gyermeket megillető jogok. Történjen meg a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődését akadályozó környezeti ártalmak feltárása, a segítő megoldások megkeresése. Valósuljon meg a gyermek védelme.

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekvédelmi feladatok ellátására. Az intézményvezető irányításával valamennyi óvodapedagógus feladata. Tagóvodánként egy-egy gyermekvédelmi megbízott óvodapedagógus látja el a feladatok koordinálását. Az intézmény kapcsolatot tart a gyermekek védelmének, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal és gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.

Esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken vesznek részt a gyermekvédelmi felelősök

A kapcsolattartás formái, lehetséges módjai:

- Család és Gyermekvédelmi Szolgálattal jelzőrendszer működtetése
- Esetmegbeszélések
- Esetkonferenciák, szakmaközi megbeszéléseken való részvétel
- Együttműködés az óvodai, iskolai szociális segítővel

Az óvodapedagógus kulcsszerepet tölt be ebben a folyamatban, mivel elsőként tapasztalhatja meg a gyermekeket veszélyeztető tényezőket, problémákat. Ilyen esetekben jelez a gyermekvédelmi felelősnek, majd közvetíti a megoldási lehetőséget a szülő felé. Általános elvárás az óvodapedagógusokkal szemben: tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő attitűd, szeretetteljesség, következetesség. Intézményünkbe esetenként bekerülő migráns gyermekek számára biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló interakció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadság védelmét.

Az óvoda vezetője köteles:

- Jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén Család és Gyermekjóléti Szolgálatnál.
- Hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A gyermek veszélyeztetésére utaló jelek:

- Fizikai bántalmazás.
- A gyermek szexuális zaklatása.
- Szülői felügyelet hiánya.
- Elhanyagoló szülői magatartás.
- Hajléktalanság, rendkívül rossz lakáskörülmények.
- Pszichés bántalmazás.
- Éhezés, nem megfelelő táplálkozás.
- Indokolatlan hiányzás az óvodából.

A gyermekvédelmi munka feladatai:

- Megelőzés
- Feltárás
- Megszüntetés

A megelőzés feladatai

- A gyermeki és szülői jogok megismertetése és érvényesítése az óvodában.
- Rendszeres kapcsolattartás a gyermek szüleivel.
- Elősegíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését és folyamatos itt tartózkodását.
- A beóvodázás segítése.
- A gyermekek sajátos nevelési igényének, hátrányának megfelelő pedagógiai ellátás biztosítása.
- Biztonságos, egészséges óvodai környezet fenntartása.
- Egészségügyi szűrővizsgálat biztosítása.
- Együttműködés gyermekvédelmi társszervekkel.

A feltárás feladatai

- A gyermekek és családjuk sokoldalú megismerése (dokumentumok, nyilatkozatok begyűjtése), komplex állapotfelmérés.
- A gyermekek veszélyeztetettségének és hátrányos helyzetének megkülönböztetése – a gyermek és környezetének aktuális állapotának figyelembe vételével.
- Az adatváltozások nyomon követése.

- Sokrétű egészségügyi szűrővizsgálatok, ill. szükség esetén szakorvosi vizsgálatok kezdeményezése. A fejlődés nyomon követése.
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás, közös programok. A gyermekek óvodai beiratásának támogatása.

A megszüntetés feladatai

- Hatékony egyéni felzárkóztató munkával az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése.
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok, egészségnevelést szolgáló projekthetek szervezése, veszélyhelyzetek elkerülésére nevelés.
- Óvodán belül a segítség lehetőségeinek közös felkutatása.
- A sajátos nevelési igényű kisgyermek másságát elfogadó környezet kialakítása.(befogadó intézményi légkör, gyermekközösség, szülők közössége).
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermek kiemelkedő képességének felismerése, és gondozása.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (karácsonyi adománygyűjtés, nyári étkeztetés).
- Az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások folyamatos figyelemmel kísérése (a nevelésben, a gyermekek mérésében).
- Segítő szakemberek igénybe vétele a problémák típusának megfelelően.
- Az óvodában való tartózkodást segítő tevékenységek folyamatos figyelemmel kísérése (jelzőrendszer működése, partnerségi kapcsolatok, egészségügyi szolgáltatások, szociális segítségnyújtás lehetőségei).
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása (a napi nyilvántartásban az igazolások nyomon követése).
- Fogadóórák, egyéni beszélgetések, visszatérő családlátogatások alkalmainak gyarapítása, a meggyőzés módszerének alkalmazása.
- Esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Szoros kapcsolat kialakítása a látens módon segítséget kérő családokkal, a szülők folyamatos tájékoztatása gyermeke fejlettségéről, fejlesztéséről és fejlődéséről.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Szükség szerint családsegítő, védőnő segítségének igénybevétele.
- Anyagi gondokkal küzdő családok segítése az illetékes szervekhez való irányítással.
- Nyilvántartás vezetése.

- Beszámoló készítése évente.
- Esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Óvodapedagógusok tájékoztatása a változásokról.
- Probléma esetén jelzés az óvodavezető felé.
- Esetjelző lap továbbítása a Gyermekjóléti Szolgálat felé, és azok iktatása.

Az óvodavezető feladatai:

- A gyermekvédelmi tevékenységhez a feltételek biztosítása: gyermekvédelmi felelős megbízása, feladatok, kompetenciák kijelölése nevelő testületi szinten.
- Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal.
- Törvények, rendeletek naprakész ismerete, a munka hozzáigazítása.
- Veszélyeztetettség esetén a Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatása.
- Étkezési kedvezmények meghatározása a törvényi jogszabályoknak és az önkormányzati rendeleteknek megfelelően. Ezek dokumentálása.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő családok segítségének lehetőségei: tájékoztatás az igénybe vehető segélyekről, támogatásokról.
- A szülők által ajándékozásra behozott gyermekruhák, játékok elajándékozása a rászoruló családoknak.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében az óvoda köteles együttműködni: a gyermekorvosokkal, a védőnőkkel, a gyermekjóléti szolgálattal, a gyámügyi hivatallal.

Sikerkritériumok:

- A gyermekek énképe, önértékelése, lelki egészsége nem mutat komoly sérülést.
- A gyermekek alkalmassá válnak arra, hogy megfelelő harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel.
- A gyermek képessé válik a csoportban való alkalmazkodásra, együttműködésre, kialakul biztonságérzete.
- Tankötelezettségi kor elérésével egyidőben megkezdni iskolai tanulmányait.
- A gyermek képessé válik veszélyhelyzetek felismerésére, jelzésére, elkerülésére.
- Csökkennek az indulási hátrányokból adódó különbségek, a gyermek önmagához képest fejlődik.

X. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

EGYÜTTMŰKÖDÉS A CSALÁDDAL

Cél:

Erősödjön a családdal való jó partneri viszony, melynek legyen alapja a kölcsönös tisztelet, felelősség, bizalom, elfogadó, befogadó, toleráns magatartás.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a szoros együttműködés. Fontosnak tartjuk a bizalmon alapuló, kölcsönös segítő kapcsolat kialakítását.

Megismerjük a családot:

- Eltérő szociokulturális környezetéből adódó sajátosságait
- Szokás és normarendszerét
- Nevelési szokásaiból adódó problémákat
- Érzelmi intellektusának jellemzőit

Szeretnénk óvodás gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével a családi neveléshez illesztve megvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalmon túl, a tisztelet és nyitottság. Az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A családi nevelés sajátosságainak, elveinek, értékeinek megismerése.
- A személyiségi és szülői jogok tiszteletben tartása, a különbözőségek elfogadása.
- A családban felmerülő problémák esetén megoldások keresése, segítségnyújtás.
- A nevelési elveinkkel összhangban álló szülői kérések, javaslatok figyelembevétele, megvalósítása.
- A gyermekek fejlődéséről nyújtott folyamatos és hiteles tájékoztatás, modellértékű, nyílt, őszinte kommunikáció.
- Problémák időben történő közvetítése a szülők felé.
- Nyitott bizalmi viszony kialakítása.

A kapcsolattartás lehetséges módjai óvodánkban

FORMÁLIS
Beiratkozás
Családlátogatás
Befogadás
Szülői értekezletek
Nyílt napok
Fogadóórák
Információ csere a Szülői Szervezettel
Kérdőívek
Közös programok Anyák napja, nagycsoportosok búcsúztatója, Alapítványi rendezvény, Gyermeknap

INFORMÁLIS
Napi megbeszélések
Falitáblán közérdekű hírek
Online felületen létrehozott zárt csoportokban információ átadás
Óvodai internetes honlapon tájékoztatás
A helyi sajtóban tájékoztatás, beszámoló óvodai eseményekről
Esetmegbeszélő találkozások szakemberek bevonásával

Az együttműködés lehetséges tartalmi formái óvodánkban

Kapcsolattartási lehetőség	Feladat	Munkaforma
Beiratkozás	- adatok felvétele - ismerkedés az óvodával	Egyéni beszélgetés
Tájékoztató a beiratkozóknak	- az óvoda programjával, életével, házirendjével, SZMSZ-vel való ismerkedés	Informálás, beszélgetés
Családlátogatás	- anamnézis felvétele - gyermek életkörülményeinek megismerése - a szerzett tapasztalatok lejegyzése	Játék a gyermekekkel Egyéni beszélgetés
Befogadás	- ismerkedés az óvodai élettel, a befogadás lehetséges módjaival. - szülő-gyermek kapcsolatának megismerése - bizalom kiépítése az óvodai nevelés iránt	Közös játék, közös tevékenység a szülővel, a gyerekekkel
Szülői értekezlet	- csoport életével kapcsolatos információk, aktualitások megbeszélése, közlése - problémák, kérdések megválaszolása - szakember bevonása szükség esetén - korcsoport életének, fejlődésének megbeszélése - egy probléma köré csoportosult szülők fóruma (esetleg szakember bevonása) - Szülői nyilatkozatok aláíratása, jelenléti ív, jegyzőkönyv készítése	Értekezlet Csoportos értekezlet, előadás Mikro csoportok Esettanulmányozás
Nyílt napok	- Betekintés biztosítása az óvoda mindennapjaiba	Megfigyelés - közös megbeszélés - személyes beszélgetés
Fogadó óra	- a szülő tájékoztatása a gyermek egyéni fejlődéséről, a fejlesztés módjáról és eredményéről - információcsere	Egyéni beszélgetés
Együttműködés a Szülői Szervezettel	- a szülők véleményformálásának biztosítása	Értekezlet megbeszélés

Napfény Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja
Nádudvar 2021.

	<p>Az Intézmény dokumentumaival és tevékenységeivel kapcsolatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - szülői feladatok koordinálása - szülői kezdeményezések megvalósítása - szülők érdekképviselője 	
Mikulásvárás	<ul style="list-style-type: none"> - A Szülői Szervezet segítségével csomagok készítése a gyerekeknek 	Szervezés
Karácsony	<ul style="list-style-type: none"> - játékbeszerzés szülői hozzájárulással - ünnepi készülődés segítése - a családi ünnep hangulatának megalapozása 	Szervezés
Farsang	<ul style="list-style-type: none"> - farsangi jelmezek, és finom falatok biztosítása a szülők segítségével - a mulatságról készült fotók közzététele az óvoda honlapján 	Szervezés Táncos mulatság
Anyák napja	<ul style="list-style-type: none"> - meghitt közös együttlét az édesanyákkal, nagymamákkal - kedves, vidám gyermekműsor bemutatása 	- közös együttlét az óvodában, a csoportokban
Ballagási ünnepség	<ul style="list-style-type: none"> - az óvoda nagycsoportos gyermekeinek ünnepélyes búcsúztatása, ünnepi hangulat biztosítása 	Szervezés -közös együttlét a szülőkkel
Gyermeknap	<ul style="list-style-type: none"> - vidám programokkal tarkított nap a szülők bevonásával 	Szervezés - közös együttlét a szülőkkel
Mozi-, színházlátogatás	<ul style="list-style-type: none"> - a szülők anyagi támogatásával mozi és színházi élmény biztosítása 	-előadás megtekintése a Művelődési Ház színháztermében.
„Ovi Turi”	<ul style="list-style-type: none"> - a családok számára feleslegessé vált ruhák, tárgyak csere-beréje a Szülői Szervezet közreműködésével 	Szervezés Vásár
Közös program a családdal (Alapítványi rendezvény stb.)	<ul style="list-style-type: none"> - közös élmény átélése a családdal, - a családdal való kapcsolat erősítése, mélyítése 	Szervezés Rendezvény
Kirándulás lehetősége	<ul style="list-style-type: none"> - élményszerzés biztosítása - a közösségi tudat formálása 	Csoportos utazás

Az óvodáink kapcsolatot tartanak azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során, illetve az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az igényekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az intézményünk dolgozói nyitottak és kezdeményezők.

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ISKOLÁVAL

Cél:

Valósuljon meg hatékony együttműködés az óvoda és iskola között a gyermekek iskolakezdésének megkönnyítése érdekében.

Tanköteles korú gyermekeink jelentős része a nádudvari Kövy Sándor Általános Iskolában kezdi meg tanulmányait. Évek óta személyes jó kapcsolat kiépítésére törekszünk a tanítókkal az átmenet megkönnyítése érdekében. A gyermek az óvodáskor végére belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában óvodásból iskolássá érik. Az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében lehetőséget biztosítunk az elsős tanítók számára, hogy az óvodai csoportokban megismerkedhessenek leendő iskolásaikkal és közvetlen tapasztalatokat, ismereteket szerezzenek a gyermekekről. Beiratkozás után az iskola lehetőséget biztosít az óvodásoknak iskolaérlelő foglalkozásokon való részvételre, ahol találkozhatnak a leendő osztálytársaikkal. Fontosnak tartjuk a bizalmas kapcsolatot, a folyamatos információátadást a két intézmény nevelőtestülete között.

Az óvoda-iskola átadólap kitöltésével segítjük a tanítók munkáját. A szülők jóváhagyásával információkat nyújtunk a gyermekek képességeinek, személyiségének jellemzőiről.

Az Óvodapedagógus feladatai:

- Az iskolakészültséget segítő, támogató pedagógia alkalmazása.
- Tanulási, magatartási problémákkal küzdő gyermekek szakemberhez irányítása.
- Az óvoda-iskola átadólap kitöltésével korrekt, reális kép kialakítása a gyermekről.
- Az iskolába lépő gyermekek elkísérése a tanévnytóra.
- A gyermekek fejlődésének után követése, őszi látogatáson az elsős osztályokban.

Az együttműködés tartalma

Az együttműködés részletes tartalmi elemeit az évente megújított Együttműködési terv tartalmazza.

TAGÓVODÁK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS

Fontosnak tartjuk dolgozóink nyugodt, derűs munkahelyi légkörének megteremtését, hiszen ez nagymértékben befolyásolja a munkájuk minőségét. A munkatársak közötti jó kapcsolat, a tagóvodák közötti szoros együttműködés az eredményes munkavégzés kulcsa. Szükség esetén hospitálásokon tovább fejlesztjük szakmai tudásunkat, hogy a saját munkánk színesebbé válhasson. Közös rendezvényeink alkalmat teremtenek a párbeszédre, a tapasztalatok megbeszélésére, közös gondolatok megfogalmazására és erősítik az együttműködést.

Elengedhetetlennek tartjuk a kiegyensúlyozott, boldog, tartalmas gyermekkor biztosítását óvodásaink számára, melynek érdekében azonos elveken alapuló, közös programokat szervezünk. Mind ezek még tartalmasabbá, színesebbé varázsolják gyermekeink életét.

Az együttműködés formái:

- Vezetői értekezletek.
- Nevelőtestületi és alkalmazotti értekezletek.
- Szakmai munkacsoportok, szakmai munkaközösségek működtetése.
- Rendezvények látogatása.
- Továbbképzések szervezése.
- Közös óvodai programok szervezése.

KAPCSOLATTARTÁS EGYÉB INTÉZMÉNYEKKEL

Együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálatokkal

Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Szakszolgálat,- (logopédus, fejlesztőpedagógus gyógypedagógus)
Tanulási képességeket vizsgáló Szakértői Bizottság

Az együttműködés tartalma:

- A gyermekek diszlexia prevenciók szűrése- lebonyolítása.
- Beilleszkedési, magatartási, pszichés, beszéd és kommunikáció, tanulási és egyéb zavarok esetén, megfelelő szakemberekhez irányítás- vizsgálatkérés.
- Szakemberek által végzett fejlesztés.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése.

Óvoda - Egészségügyi szervek (gyermekorvosok, védőnők, fogorvos)

Az együttműködés tartalma:

- A gyermekek óvodai beíratásának támogatása.
- A gyermekek egészségügyi szűrése.
- Kölcsönös tájékoztatás a korai képességgondozásra szoruló gyermekekről.
- Rendszeres tisztasági vizsgálatok elvégzése a védőnők közreműködésével.
- Gyermekorvosi-szakorvosi vizsgálat kezdeményezése.
- Tájékoztató előadások szervezése szülőknek.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos jelzések, esetmegbeszélések.

Együttműködés a Gyermekjóléti Családsegítő szolgálattal

Az eredményes, hatékony munkavégzéshez elengedhetetlen az egymást segítő, szoros együttműködés. Az évente elkészített együttműködési tervbe kerül rögzítésre a részletes tartalom.

Az együttműködés tartalma:

- A családok szociokulturális háttérének megismerését követően a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférési lehetőségek feltárása.
- A gyermekek nevelését segítő speciális ismeretek közvetítése (pl. családon belüli erőszak)
- Szülői tájékoztató értekezletek az aktuális problémák megbeszélése érdekében.
- Esetjelzések.
- Eseti támogatás közvetítése
- Adományokra szoruló jelzése
- A HH és HHH gyerekek feltérképezése, felkutatása.
- Nyári étkeztetések, szabadidős programok szervezése, koordinálása.
- Folyamatos kapcsolattartás a védelembe vett gyermekek érdekében.
- Esetmegbeszélések, közös kerekasztal megbeszélések.

Óvoda- Közművelődési Intézmény

A Művelődési Ház és Könyvtár, a Kincsház, a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium kínálatából a nevelési feladatok sokoldalú, színes megoldását segítő programokat választunk, melyek alkalmazkodnak a gyermekeink életkori sajátosságaihoz és életkorához

Az együttműködés tartalma:

- A gyermekműsorokon való részvétel (színház, mozi)
- gyermekeknek szervezett rendezvényeken való részvétel. (Művelődési ház, Kincsház)
- könyvtárlátogatás.
- A képzőművészeti kiállítások megtekintése.
- Hagyományőrző programokon való részvétel (Művelődési ház, Kincsház)
- Ismerkedés a régi idők mesterségeivel (Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium)

Óvoda- Egyház

Figyelembe vesszük a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló rendelkezést .Óvodánkban lehetőséget biztosítunk, speciális szolgáltatás keretében hittan oktatás igénybe vételére. Tagóvodaként évente történik felmérés a szülői igényekről, és ennek alapján helyet és időt biztosítunk a hitoktató számára.

Az együttműködés tartalma:

- Heti rendszerességgel hitoktató foglalkozás szervezése az óvodában.
- Ünnepi műsor alkalmanként az időseknek a gyerekek részvételével.

XI. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYAI

Az óvodai hagyományok és ünnepek kulcsfontosságúak a nevelőmunkánkban. Kiválóan alkalmasak az óvoda családdal való kapcsolatának elmélyítésére, intézményünk menedzselésére. A hagyományok és ünnepek nagy hatást gyakorolnak gyermekeink érzelmi életére, az erkölcsi érték közvetítés kiváló eszközei és óriási közösség formáló erejük van. A hagyományápolás különösen alkalmas arra, hogy a kulturális örökségünket, a múlt értékeit felelevenítsük. A mindennapjaink során gyermekeink összefüggő ismeretet, tapasztalatot

szereznek, fejlődik közösségi tudatuk, összetartozás érzésük. Ráhangolódnak őseink örökségének világára, annak megjelenítésére, az önfeledt, örömteli, együttes játékokra, egymás elfogadására, egymás értékeinek elismerésére. A közösen átélt ünnepek és a hozzá kapcsolódó hagyományörző játékok észrevétlenül alakítják a szülőföld iránti szeretetet, valamint a nemzeti identitás tudatot. Kreatív, ügyes kezű óvodapedagógusaink a természet kincseit felhasználva az évszakok változásait követve, a jeles napokat figyelembe véve szervezik az óvodások tevékenységeit. Az ünnepélyek, rendezvények, megemlékezések pontos időpontját, az aktuális feladatokat és a felelősöket minden tagóvoda az éves munkatervében határozza meg. Az ünnepre való készülődés legalább olyan fontos, mint maga az ünnep. Arra törekszünk, hogy mindig vidám hangulatú, élményt nyújtó, felszabadult legyen az együttlét a gyermekek számára. Óvodáinkat, csoportszobáinkat esztétikusan, alkalomhoz illően díszítjük, ezzel is fokozva a közös élményt.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei

A gyermekek név és születésnapjai

Mikulás várás

Nőnap köszöntés

Anyák napja

Gyermeknap

Óvodabúcsúztató.

Néphagyományhoz kapcsolódó ünnepek, jeles napok

Minden óvodában: Márton nap (a csoportokban)

Advent

Karácsony

Farsang

Húsvét

Ahol hagyománya van:

Mihály napi vásár

Szüreti multság

Május 1. - májusfa állítás, díszítés

Intézményi szintű hagyományteremtő események, jeles napok

Gyermekléptek
Márton napi mulatság
Télűzés
Alapítványi rendezvény

Nemzeti ünnepeink, nemzeti emléknapjaink

Március 15.
Október 23.

Megünnepeelt világnapok

Népmese napja (szeptember 30.)
Állatok világnapja (Október 4.)
Víz világnapja (március 22.)
Föld világnapja (április 22.)
Madarak, fák napja (május 10.)

Alkalmhoz kapcsolódó ünnepek

Idős otthonok rendezvényein való részvétel.
Óvoda fennállásának ünneplése.
A társintézmények rendezvényein való részvétel.

Nevelő munkánkkal kapcsolatos események, hagyományok

Tanévnyitó, tanévzáró értekezletek
Szakmai napok szervezése
Hospitálás
Tudásátadás továbbképzéseken,
tanfolyamokon szerzett ismeretek megosztása
Közös alkalmazotti kirándulások
Felnőttek karácsonyi ünnepe
Nyugdíjas óvodai dolgozók búcsúztatása

XII. AZ ÓVODÁK SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

Az óvoda elsősorban a szülők és gyermekeik igényei alapján egyéb szolgáltatásokat is szervezhet. Az intézményvezető felel azért, hogy egyrészt életkor specifikus szolgáltatás szerveződjön az intézményben, másrészt olyan tartalmú legyen, ami erősítheti az óvoda nevelési céljainak elérését. Továbbá felel azért is, hogy a szolgáltatást végző személy megfelelő pedagógiai módszerekkel, a gyermeki személyiséget tisztelve, szeretve, megbecsülve, elfogadva végezze fejlesztő munkáját. A szolgáltatásokon való részvétel - amennyiben nevelési időben szerveződik- ingyenes.

Az alábbi táblázatban a tagintézményekben szervezett szolgáltatások jelennek meg.

Szolgáltatás tartalma	Szolgáltatás ideje	Szolgáltatást igénybe vevők köre	Szolgáltatást vezető
Logopédia	Nevelési időben	5-7évesek	Logopédus /utazó/
Gyógytestnevelés	Nevelési időben	4-7évesek	Gyógytestnevelő
Részképesség fejlesztés	Nevelési időben	5-7 évesek	Fejlesztőpedagógus
Egyéni fejlesztés	Nevelési időben	SNI-s gyermek	Gyógypedagógus
Hittan	Nevelési időben	3-7 évesek	Hitoktató
Zeneóvoda	Nevelési időben	5-7 évesek	Zene tanár
Angol nyelvoktatás	Nevelési időben	3 -7 évesek	Angol nyelvtanár

A szolgáltatások köre az adott nevelési évben változhat.

A „Humánkapacitások fejlesztése Nádudvaron és térségében” EFOP-3.9.2-16-2017-00049, valamint az „Esélyteremtő Óvoda” EFOP3.1.3-16-2016-00001 pályázatok elemei a Pedagógiai Programunk valamennyi tartalmi elemében megtalálhatóak.

SZAKIRODALOM JEGYZÉK

1. Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja Budapest, 2013. augusztus 31.
2. Napfény Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja Nádudvar, 2013.
3. Nagy Jenőné (2012.) Tehetségigéreték gondozásának elmélete és gyakorlata. „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” óvodapedagógusok országos Szakmai Egyesülete, Szolnok
4. Nagy Jenőné (2015.) Hogyan gondozzuk a zenei tehetségigéretéket az óvodában? Módszertani ötletár óvodapedagógusoknak. „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” óvodapedagógusok országos Szakmai Egyesülete, Szolnok.
5. Dr. Tóth Tiborné Néphagyomány sulíNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Budapest, 2006

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Készítette: Óvoda nevelőtestülete

Dátum:

.....
intézményvezető
Ph.

A(z)..... Óvoda a módosított pedagógiai programjában foglaltakkal a – 20/212. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) bek. a) pont. – biztosított véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta, és a dokumentumról **szakmai véleményt alkotott** az intézményben működő (valamennyi) szakmai munkaközösség.

Dátum:

.....
szakmai munkaközösség-vezető(k)

A(z)..... Óvoda módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban az óvoda nevelőmunkát segítő alkalmazottai a **tájékoztatást megkapták.**

Dátum:

.....
a nevelőmunkát segítő alkalmazottak nevében

A(z)..... Óvoda módosított pedagógiai programjáról a - Nkt. 72. § (5) bek.- biztosított jogok alapján a szülői közösség **a tájékoztatást megkapta.**

Dátum:

.....
a Szülői Szervezet nevében

A(z)..... Óvoda módosított pedagógiai programjában a magasabb jogszabályban - 20/2012. (VII. 31.) 128. § (6) bek. – megfogalmazott elvárás alapján a **nevelőtestület által önállóan kidolgozott** helyi egészségfejlesztési programot, a nevelőtestület az **iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el.**

Dátum:

.....
védőnő

Az **Nkt. 26. § (1) bekezdése** alapján a módosított pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul, **a fenntartó egyetértését megadta.**

Dátum:

...../2021. (.....) fenntartói határozatszámom

.....
a fenntartó képviselőjében

Az óvoda nevelőtestülete a pedagógiai programot magasabb jogszabályban biztosított jogai alapján, át nem ruházható jogkörében –(Nkt. 26. § (1) bek, és Nkt. 70. § (1)-(2) –döntési hatáskörében/2021. (....) számú határozatával **elfogadta.**

Dátum:

.....
a nevelőtestület nevében

Az óvoda nevelőtestülete által elfogadott módosított pedagógiai programot az óvoda vezetője magasabb jogszabályban (Nkt.26. § (1) meghatározott **döntési hatáskörében**/2021. (....) határozatszámom **JÓVÁHAGYTA.**

Dátum:

.....
intézményvezető

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

Jelen pedagógiai programot a Napfény Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete fogadja el, amely az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé. A szülői szervezet véleményezési, a fenntartót egyetértési jog illeti meg. A hatályba lépett programot meg kell ismertetni az intézmény azon alkalmazottjaival is, akik nem tagjai a nevelőtestületnek.

A PROGRAM KÉSZÍTŐI

Dokumentációs szakmai munkaközösség

Szakmai munkaközösség vezetője:

Dankáné Láposi Anikó óvodapedagógus

Szakmai munkaközösség tagjai:

Farkasné Petrovics Judit óvodapedagógus

Felföldiné Lévai Mária óvodapedagógus

Nagy Éva óvodapedagógus

Nagné Ludman Beáta óvodapedagógus

Pethőné Csontos Anikó óvodapedagógus

Sári Attiláné óvodapedagógus

Varga Eszter óvodapedagógus

Vizsnyainé Ludman Erzsébet óvodapedagógus

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉNEK IDEJE

A nevelőtestület határozata alapján: határozatlan időre szól. A program felülvizsgálata a törvényi szabályozásnak megfelelően történik.